

Ion Dumbravă

A fehér őrház Cantonul alb

Válogatott versek

/kétnyelvű kötet – volum bilingv/

*Válogatta és fordította / selecție și traducere:
Cseke Gábor*

*A címlapon / pe copertă
foto Hajdú Tamás fotója*

Tartalom / Cuprins

érvek a holnapi naphoz / argument pentru ziua ce vine (1985)

tavaszwáró (în așteptarea primăverii)
családi kép (tablou de familie)
mit látni a városban egy vasárnapon (ce se poate vedea prin oraș într-o zi de duminică)
pergelt magok (semințe prăjite)
vers a nap margójára (poem la marginea zilei)
mindezek (toate acestea)
ebben a versben (în poemul acesta)
utcai ablak (fereastră la stradă)
délelőtt – spirálban (amiază-n spirală)
este. holmi álmokra várok (seară. îmi propun niște vise)

egész egyszerűen / pur și simplu (1993)

lángolások (arderi 1)

* * *

megtérő vers (poem de întoarcere)
fehér éjszakák (nopti albe)
a cseresznye évadja (vremea cireșelor)
rajz a havon (desen pe zăpadă)
a vers írása (scrierea poemului)

versek az elmúlt évezredből / poeme din mileniul trecut (1993)

én és a nap (eu și soarele)
égés (arderi 2)
látszólagos nyugalom (calm aparent)
helyzetrajz (stare de fapt)
szőlőhegyek közt (printre dealuri cu vii)

nyár és csütörtök / vara și joi (1995)

a város vasárnapjai (duminicile orașului)
vers (poem)
a nap szépei (frumoasele zilei)
láttam egy embert (am văzut un om)
túl az ablakon (dincolo de fereastră)
vers zöldben (poem în verde)
nyarunk nyírfa-árnya (umbra de mesteacăn a verii)
vers nyárvéggel (poem cu sfârșit de vară)

esős nap / ziua în care plouă(1998)

áttetszőség (transparentă)
a halott (mortul)
az esős nap (ziua în care plouă)
a vers színe (culoarea poemului)
vers a fehérbe öltözött asszonyról (poem cu femeie în alb)
birsalmák ideje (vremea gutuilor)
az ötfalú szoba (camera cu cinci pereți)
szilaj alkony (amurg violent)
a fehér őrház (ruscia)
a vers születése (nașterea poemului)
a füstbirodalom (imperiul de fum)
lakcím-változtatás (schimbare de domiciliu)
versprojekt (proiect de poem)

az élet mint lyukas garas / viața ca un ban găurit (2000)

akár a homok. akár a fű (ca nisipul. ca iarba)

észak-kelet (nord-est)

viseltes idő (timp second-hand)

vaksi nap (soare orb)

riadó és szélcsend között / între alertă și acalmie (2002)

jegyzetek. alakok. napló (note. personaje. jurnal)

árnyak és dolgok (umbre și lucruri)

fehér (alb)

mindig egy szeptember (mereu un septembrie)

a házipók (păianjenul casei)

versek a folyó évezredből / poeme din mileniul curent (2007)

valami búzlik (ceva e putred)

az utolsó mese (ultimul basm)

az utca télen (iarna pe uliță)

a közeli távol / departele din aproape (2009)

ködös pillanat (negura clipei)

ami ránk marad (ceea ce ne rămâne)

verses menetelés (poem în marș)

ma. holnap (azi. mâine)

ősszel (autumnală)

csöndesség csendje (liniștea liniștii)

a nagy repülés (marele zbor)

a dolgok rendje (ordinea lucrurilor)

az írás nehézségei (dificultățile scrierii)

másképp (altfel)

a szavakon túl (dincolo de cuvinte)

nyármúlató és egyéb versek / poeme de trecut vara și alte poeme (2010)

valahol. valamikor (unde, cândva)

románféleség (un fel de romanță)

reggelek (dimineți)

álomasszony (femeia din vis)

pillanat (clipă)

a hosszas hallgatás nyara (vara tăcerilor lungi)

éji órán (nocturnă)

egy domb s egy másik domb között (între un deal și un alt deal)

erdélyi vidék (provincie transilvană)

vadász és vad (vânător și vânat)

a csendösvény (cărarea cu liniște)

a kávé utáni kávé (cafeaua de după cafea)

szabadság és kockázat (libertate și risc)

végtevére (până la urmă)

hármaskép (triptic)

miként az árnyék. mint a füst (ca umbra. ca fumul)

vonatok és állomások (trenuri și gări)

december (decembrie)

muskátlis ablakok (mușcatele din fereastră)

híd a folyón (pod peste râu)

ami ránk marad / ceea ce ne rămâne (2014)

álombeli vers (poemul din vis)
tavaszi nagytakarítás (curățenie de primăvară)
ki kicsodát (cine pe cine)
születésnap (aniversară)
esős idő (când plouă)
megállapítás (constatare)
kettővel osztva (împărțire la doi)
kutya-ember (câinele-om)
a szerelem egyszerű szabályaiból (din regulile simple ale dragostei)
fehér felhősdí. feketék (de-a norii albi. norii negri)
boldogságok / változat (fericiri / variantă)
hát hol van (ci unde)
mínusz és plusz közt (între minus și plus)
másképpen mondom (cu alte cuvinte)
más versek, a szerző ugyanaz (alte versuri, același autor)
ismételt halasztás (repetabila amânare)
ha már úgyis beesteledett (dacă tot s-a făcut seară)
egy verssel kezdődött (pornind de la un vers)
a bú árnyéka (sumbria)
viszonylagos csönd (liniște relativă)
fázós vers (poem friguros)

călător prin acum / utazás a most-ban (2016)

Képek színesben / Imagini color
Gondolatok, szavak / Gânduri, cuvinte
Március / Martie
Szerelmek / Iubiri
Emberek az utcán / Oameni pe străzi
A vers-ember / Omul poem
Hármasban a nyár / Vara în trei
Létezik, létezel / Există, ești
Az álomhalász / Pescarul de vise
Oly kevés / Atât de puțin
Napok és napok / Zile și zile
Mennyi a mennyi / Cât, câte
Esős dal / Pluvială
Keresztek a dombon / Dealul cu cruci
Ha akkor / Dacă atunci
Régi és új naplók / Jurnale vechi și noi
Szürke / Gri
Világ és világok / Lume și lumi
Másként hogyan / Altfel cum
Messzeségek / Depărtați
Évek múltán / După ani
Helyek és szereplők / Locuri și personaje

Egyéb versek

hosszú esőket jósolnak (se anunță ploi lungi)
kényelmetlen kép (image incomodă)
gyorsfényképek (fotografii la minut)
élőképek (imagini pe viu)
most éppen jó (acum e chiar bine)
mintha (parcă)

Ion Dumbravă

érvek a holnapi naphoz / argument pentru ziua ce vine (1985)

tavaszwáró **(în aşteptarea primăverii)**

azt mondják még egy tavasz jön. tagadom hogy egyedül lennék. bizonyság
rá e sokaság.
valaki nevemen szólít egy elfeledett létből.
valaki rám mosolyog
a mai nap zsúfolt kirakatából.
a másodpercek eltakarják
éveimet mint holmi tehervagonok.
az árnyak megnyúlnak. új boldogító
szerződésre gondolok.
egyelőre még lassan esteledik.
egyelőre mások boldogságában téblábolok.
állva utazok a helyem másnak adom át.
így élem meg
a sorsom. még a legközelebbi csillag is
már egy életnyi
távon található.

*se zvoneşte despre încă o primăvară, neg că sînt singur, dovadă această
mulţime.
cineva mă strigă dintr-o trăire uitată.
cineva îmi surîde
din vitrina ticsită a zilei.
secundele cad
peste anii mei ca nişte vagoane de marfă.
umbrele se lungesc. mă gîndesc
la un nou tratat despre fericire.
deocamdată însă se înserează încet.
deocamdată răţcesc printre bucuriile altora.
călătoresc în picioare oferind locul altora.
astfel purtîndu-mi
existenţa, chiar şi cea mai aproape stea
se află la o distanţă
de cel puţin o trăire.*

családi kép
(tablou de familie)

anyám haját beragyogja apám haja
az életük amelyről tudok
és életük amiről szinte semmit
életük elkeskenyedik
életük akár egy ősz hajsza

fehér idő
tombol a kor naptáraiban

az én fehér anyám és ragyogó apám
szépséges apám akár egy szent
az én szárnyahagyott anyám mellett
mert a halálba gyalog mennek
anyám az ő lágy kezével és apám az ő cserzett kezével
lélekben az ég és a föld között

*părul mamei luminat de părul tatălui meu
viața lor despre care știu
și viața lor despre care nu știu aproape nimic
viața lor subțindu-se
viața lor ca un fir alb de păr*

*timp alb
bîntuind calendarele vremii*

*mama mea albă și tatăl meu luminos
tatăl meu frumos ca un sfînt
lingă mama mea fără arip
căci în moarte se merge pe jos
mama mea cu mîinile-i dulci și tatăl meu cu mîinile lui sărate
cu sufletul între cer și pămînt*

mit látni a városban egy vasárnapon
(ce se poate vedea prin oraș într-o zi de duminică)

nap a trópusi égen. egy rongyos plakát.
egy szobor akivel osztóztál
egy elmúlt éji órán.
a vak koldus árnyéka.
az óratorony
mely két óra hét percet mutat.
egy felújítandó söröző.

egy szürke madár
zöld gyümölcsfán vergődve.
egy szélvédőn túli tekintet.
ligetek. szemaforok. jelszavak.
egy tétova járókelő.

képes levlaphoz hasonlatos tájak.
zöldellő szélfuvallatok. mint aki
 olcsó örömmel kecsegtetve
ténfereg az utcákon
a nyármelegtől kábán

*un soare de cer tropical. un afiş zdrenţuit.
o statuie cu care ai împărţit
o oră din noaptea trecută.
umbra cerşetorului orb.
ceasul din turn
arătînd ora două şi şapte minute.
 o berărie în renovare.
o pasăre cenuşie
agitîndu-se într-un pom verde.
o privire printr-un parbriz.
parcuri, semafoare, lozinci.
un trecător în derută.*

*imagini cu accente de ilustrată.
adieri străvezii.
 ca o risipitoare de plăceri ieftine
trece pe străzile
buimăcite de căldură vara.*

***pergelt magok
(seminţe prăjite)***

miközben pergelt magokat köpködök az asszonyra
gondolok aki képtelen nélkülem élni
pergelt magokat rágok miközben ő
jegyzőkönyvet vezet
az ehavi gyűlésen
pergelt magokat ropogtatok
egy farm szolgálati szobájában
azon túl meg a nyár tombol
a dél pedig szemmel láthatóan nyúlik
pergelt magokat köpködök és a nőre
gondolok aki nem tud nélkülem élni
aki nem tud meghalni nélkülem
aki egyre jobban beássa magát emlékezetembe

*mă gândesc în vreme ce mănînc semințe prăjite
la femeia care nu poate trăi fără mine
mănînc semințe prăjite în vreme ce ea
scrie procesul verbal
la ședința lunară
mănînc semințe prăjite
în camera de serviciu a unei ferme
dincolo de care vara își face de cap
dincolo de care amiaza crește văzînd cu ochii
mănînc semințe prăjite și mă gândesc
la femeia care nu poate trăi fără mine
care nu poate muri fără mine
care se înșurubează tot mai mult în memoria mea*

***vers a nap margójára
(poem la marginea zilei)***

nappal van konstatálja a kanári
a ritka madarak boltosának kalitkájában.
a rózsákat és magnóliákat (a város díszzeit)
nevelő terek szobrai visszatértek.
ilyenkor
a város még szelíd és engedelmes.
a jelzőlámpák kifogástalanul működnek. sehol egy felhő.
sehol egy utca mely változtatna eredeti irányán.
a cukorkásboltok epedő pillantásokat vetnek rád. (érveket keresni ilyenkor
annyi mint
eleve vesztett ügyért küzdeni).
az erkélyekről köszöntések szállnak. célpontokat tűznek ki az égen.
a muskátlik kacérkodnak az ablakokban. nappal van
konstatálja a vak homlokával
a napnak ütődve.

*s-a făcut ziuă constată canarul
în colivia vînzătorului de păsări exotice.
statuile din piața cu trandafiri
și magnolii (fala orașului) s-au întors.
la ora aceasta
orașul e încă blînd și cuminte.
semnalizatoarele funcționează ireproșabil. nici un nor.
nici o stradă schimbîndu-și direcția stabilită.
bomboneriile te privesc cu ochi dulci, (a căuta acum argumente
e ca și cum
ai pleda pentru o cauză dinainte pierdută).*

*de pe balcoane se schimbă saluturi, se stabilesc repere pe cer.
mușcatele cochetează-n ferestre. e ziuă
constată orbul izbindu-se
cu fruntea de soare.*

***mindezek
(toate acestea)***

ez az utolsó nap sem
ígér szenzációt
némi zenét kevéske bort
évet évre
magamat faggattam de nem volt rá válaszom
sok ügyet szerettem volna ponttal lezárni
vessző helyett sok minden változott azóta
mindezek viszont szigorúan a pillanathoz
mérten lassan
érvényüket veszti
odalesz ez a nap is
keskeny az árnyék az utak szélén
és tekervényesek az ösvények
ó végül ez a nap is
hasonlítani fog
egy mezőre melyet a fű benő

*nici această ultimă zi
nu promite nimic senzațional
puțină muzică puțin vin
ani în șir
m-am întrebat fără să-mi pot răspunde
multor lucruri am încercat să pun punct
în loc de virgulă multe s-au schimbat de atunci
toate acestea însă raportate strict
la moment își pierde
cu încetul valabilitatea
se va duce și ziua asta
umbră subțire la margini de drum
și întortocheate cărări
o pînă și-această zi
va semăna în final
cu un câmp pe care va crește iarba*

**ebben a versben
(în poemul acesta)**

ebben a versben a folyók nem ömlenek a tengerbe
ebben a versben az eső az égbe hull

ebben a versben az állomások sínen siklanak
a nappal burka meghasad mikor nem is számítasz rá
a szél elsodor mint papírgalacsint

ebben a versben a láng olt vizet
a golyó gyilkolja le a vadászt

értse ezt mindenki úgy ahogy tudja
a versben csönd lesz
a versben kialszik a fény

ebben a versben a szolgálatos angyal fekete
áthatolhatatlan fekete lesz a versben a sötétség

*în poemul acesta riurile nu se mai varsă în mare
în poemul acesta ploile cad în sus*

*în poemul acesta gările aleargă pe șine
coaja zilei crapă când nici nu te-aștepti
vîntul te rostogolește ca pe un ghemotoc de hîrtie*

*în poemul acesta flacăra stinge apa
glontele ucide pe trăgător*

*înțeleagă fiecare cum poate acestea
în poem se va face tăcere
în poem se va stinge lumina*

*în poemul acesta îngerul de serviciu e negru
negru de nepătruns se face întunericul din poem*

**utcai ablak
(fereastră la stradă)**

az ablak előtt néha egy-egy súlyos tehergépkocsi hajt el
hatalmas a teherautó mely a belerengő ablak alatt dökög

az utca megremeg a kövek a földbe bújnak
még a veréb is iránytévesztve
ütközik a falnak

a sofőr hallgat úgy tépelődik
mindezeken
nélküle a fémszörnyeteg
nem lenne több amorf tömegnél
nélküle ez a pillanat
esélytelen lenne
de mert senkinek sincs ideje
ilyen dolgokra gondolni
ő folytatja útját
viharként felbolygatva mindent
maga körül

*uneori prin fața ferestrei trece câte un camion greu
urias e camionul ce trece prin fața ferestrei cutremurate*

*strada se clatină pietrele se ascund în pământ
pînă și vrabia se izbește
de un zid derutată*

*șoferul meditează tăcut
la toate acestea
fără el hardughia metalică
nu ar fi decît o masă amorfă
fără el secunda aceasta
ar fi lipsită de șansă
dar cum nimeni nu are timp
să se gîndească la astfel de lucruri
el își continuă drumul
răvășind împrejurul
ca o furtună*

délelőtt – spirálban (amiază-n spirală)

egy férges alma puffanva lehull és a járdaszélre gurul.
valaki arról győzködne hogy te vagy te.
valaki ventilátort
ültet az emlékezetedbe.

a délelőtt – spirálban
mint egy recsegő falépcső
egy dundi jövő mosolya
az aranyos keretből

egy nap színes folt hátán foltból. laza átmenetek
szökési gondolatok ideje.

egy férges alma
puffanva lehull
és a járdaszélre gurul.
a tűzoltóórsnél hamis riadót fújnak.

*un măr viermănos cade cu pocnet și se rostogolește la marginea trotuarului.
cineva încearcă să te convingă acum că ești tu.
cineva îți montează
un ventilator în memorie.*

*amiază-n spirală
ca o scară scîrțîitoare de lemn
surîsul unui viitor dolofan
desprins din rama-aurită*

*o zi din petice colorate. timp cu molatece
treceți și gînduri de evadare.
un măr viermănos
cade cu pocnet
și se rostogolește la marginea trotuarului.
la unitatea de pompieri tocmai se dă o alarmă falsă.*

***este. holmi álmokra várok
(seară. îmi propun niște vise)***

este. holmi álmokra várok
melyekben a lehető legboldogabb lennék.
euforikus álmokra
akár egy bulgáriai kiruccanás.
mint egy kéjutazás a mennybe
hog reggel elmondhassam: elrejtettem
érzelmeimet furcsa szégyenemben
oktalanul nagylelkű voltam.
elveszett kulcsként szomorkodtam
de sosem szomorúbban a szökevény
öröménél. a partra vonszolt hal tündöklésénél.
egy pihentető álom
most jól fogna nekem
akkor is ha az igazságok mitsem változnak akkor se ha a világ
nem jut egyezségre
egy végső boldogság terén.
itt hol a csönd házról házra jár
holmi álmokra várok melyekben a lehető legboldogabb lennék
reggel átölelném a napot
mint hosszú-hosszú fogatkozás után.

seară. îmi propun niște vise
în care să fiu cît se poate de fericit.
euforice vise
ca o excursie în bulgaria.
ca o călătorie de plăcere în cer
dimineața să-mi spun: mi-am ascuns
sentimentele dintr-o jenă absurdă
am fost generos fără pricină.
am fost trist ca o cheie pierdută
dar niciodată mai trist decît fericirea
evadatului, decît strălucirea peștelui tras pe mal.
un somn din care să mă trezesc primenit
mi-ar prinde-acum bine
chiar dacă adevărurile vor rămîne aceleași. chiar dacă lumea
nu va ajunge la un acord
pentru o fericire definitivă, aici unde liniștea trece din casă în casă
îmi propun niște vise în care să fiu cît se poate de fericit.
dimineața să îmbrățișez soarele
ca după o lungă eclipsă.

egész egyszerűen / pur și simplu (1993)

lángolások (arderi)

a távolságok meghátrálnak.
perzsel a nap és a fény
meleg akár egy asszony ágya.

akárcsak más is elégettem
egy teljes szerelmet.

akárcsak más is
felgyújtottam a tavaszokat.

a reggel akár egy selyemharisnya.
mint egy ezüst kapocs.

sebesülten
a tél beveszi magát meghalni a hegyekbe.

a nap újra kitölti
a világ tükreit. a maradék
hófoltok – hallgatásaink.

*bat depărtări în retragere.
arde soarele și lumina
e caldă ca un pat de femeie.*

*asemenea lui am ars
o dragoste-ntreagă.*

*asemenea lui
incendiam primăverile.*

*dimineață ca un ciorap de mătase.
ca o încheietoare de-argint.*

*rănită
iarna se retrage să moară în munți.*

*umple iar soarele
oglinzile lumii, tăcerile noastre
sînt singurele pete de zăpadă.*

* * *

fuss kiáltozik az egyik
maradj ott ki-
áltotta a másik
úgyhogy futottam
helyben
és helyben álltam szaladva

akkor
támadt
nagyszerű ötletem: repülni

*aleargă îmi striga unul
stai pe loc îmi
striga celălalt
încît alergam
stînd pe loc
și stăm pe loc alergînd*

*atunci
mi-a venit
năstrușnica idee de zbor*

***megtérő vers
(poem de întoarcere)***

egyetlen ütközetben sem jártam
hogy megtérésemet ünnepeljék
bár minden lépésnél lestek rám veszélyek
az utcákon és a házakban
akár az emberek s az istenek között

fegyverszünetet kötni
annyi erő között
képtelenség de most
egyben és sértetlen vagyok
és melegszen csípőd mellett melyen ott
a kardod amitől rettegnem illene

egyetlen ütközetben sem jártam
hogy megtérésemet ünnepeljék
bár könnyen összetéveszthetnek
egy harcossal

háta mögött az ötven éves háború
de most jó itt
a te vállad mögött amelyen
tegez lóg mérgezett nyilakkal

*n-am fost plecat în nici o bătlie
ca întoarcerea să fie o sărbătoare
deși primejdii m-au pîndit la tot pasul
și pe străzi și în case
printre oameni ca și printre zei*

*o încheiere de armistițiu
între atîtea forțe ar fi
imposibilă dar acum
sînt întreg și nevătămat
și e cald lîngă soldul tău unde-atîrnă
sabia de care ar trebui să mă tem*

*n-am fost plecat în nici o bătlie
ca întoarcerea să fie o sărbătoare
deși pot să fiu ușor confundat
cu un luptător
după un război de cincizeci de ani
dar acum e bine aici
lîngă umărul tău unde-atîrnă
tolba cu săgeți otrăvite*

fehér éjszakák (nopti albe)

kinyíltak a hársak kinyíltak a hársak
az éjszakák fehérek
báránykásak

sírokon a kövek csupa virág lettek
az éjszakák
fehérek
akár a szentek

az utcán kinyílik a szerelem virága
az éjszakák
fehérek
akár a zárda

a csókban
csupa fűszer íze
fehér éjszakák látomását elűzve

*au înflorit teii au înflorit teii
noapțile sînt albe
ca mieii*

*au înflorit pietrele
și mormintele*

*noapțile
sunt albe
ca sfintele*

*au înflorit străzile
și iubirile*

*noapțile
sînt albe
ca mănăstirile*

*sărutul
are gust de mirodennii
în noapțile albe ca niște vedenii*

***a cseresznye évadja
(vremea cireșelor)***

már nem vagyok a várva vágyott cseresznye.
csupán a magva
a járdára köpve.

járom az utcát. lézengek a tömegben.
egyetlen jele annak: létezem.
a szél a sztyepptől illatos.

árnyékok. hiányok. tekintetek.
egy mosoly akár egy fagyos délelőtt.

más rendben ülnek meg most
a dolgok. recseg-ropog
a mi szerelmünk
mint száraz ág amin
akasztott ember lóg

*nu mai sînt dulcea rîvnita cireașă,
sînt doar sîmburul ei
scuipat pe asfalt.*

*trec pe străzi, mă lovesc de mulțime.
singurul indiciu pentru ea că exist.
vîntul miroase a stepă.*

*umbre. absențe. priviri.
un surîs ca un soare cu dinți.*

*într-o altă ordine se așează acum
lucrurile. începe să scîrțîie
dragostea noastră
ca o creangă uscată de care
atîrnă un spînzurat.*

***rajz a havon
(desen pe zăpadă)***

*ha szeretnél szerelmed behavazna.
hóživataros csillagszerelmem.
a sarki éjszakában.*

*csókodtól párállna lélegzetem
simogatásaid szánnyomokat
hagynának maguk után.*

*fekete hó
jut eszembe hajadról.
két foka a szemedről.*

*ha szeretnél
szerelmed behavazna.
a reggelek az ablakon kopognának
miként jegeces könnyeken.*

*de m-ai iubi iubirea ta m-ar ninge.
iubire de stea viscolită.
de noapte polară.*

*sărutul tău mi-ar aburi suflarea.
mîngîierile tale-ar lăsa
urme de sănii.*

*cu o neagră zăpadă
seamnă părul tău.
cu două foci ochii tăi.*

*de m-ai iubi
iubirea ta m-ar ninge.
diminețile ar bate-n fereastră
ca într-o lacrimă înghețată.*

***a vers írása
(scrierea poemului)***

egy ideje kétségbeesve
írom a verseket
a kétségbeesés
ostorával terelem
a szavakat versbe

kétségbeesve
táplálom egy ideje
verseimet s kétségbeesve
gyűjtöm a száraz ágot
hogyan elégjenek a máglyán

*cu disperare îmi scriu
de o vreme poemele
cu biciul
disperării aduc
cuvintele în poem*

*cu disperare
îmi hrănesc de o vreme
poemele cu disperare
adun crengi uscate
pentru arderea lor pe rug*

versek az elmúlt évezredből / poeme din mileniul trecut (1993)

én és a nap (eu și soarele)

ameddig ellátok csak én és a nap
megbékélve a gondolattal hogy sose
teheti lábát a földre
megbékélve a gondolattal hogy sose
tudok majd az egekben élni

így uraljuk
irigység nélkül birtokunkat
tréfálkozva azokkal
akik a földön élnek
azokkal akik az eget lakják
így a legjobb barátok vagyunk
találkát adunk egymásnak másnapra
majd eltűnik az alkony kusza felhőjében
majd eltűnök a tömeg nyüzsgő felhőjében

*cît vezi cu ochii doar eu și soarele
împăcat cu gândul că niciodată
nu va putea coborî pe pământ
împăcat cu gândul că niciodată
nu voi putea trăi-n ceruri*

*astfel ne stăpânim
fără invidie teritoriile
facînd glume pe seama
celor de pe pământ
pe seama celor din ceruri
astfel sîntem cei mai buni prieteni
ne dăm întîlnire pentru a doua zi
apoi dispare în norul tulbure-al înserării
apoi dispar în norul tulbure al mulțimii*

égés (arderi)

e péntek szombatján
fiatal gyümölcsfák égnek
túl fiatalok szegények

s ahogy szavakat gyűjt az ének
lánggal felel az erdő
a szélnek

ahol annyi élet lángol
tűzet fognak a szobrok
a lángtól

ennyi parázs
fiatal láttán
e péntek szombatján

*în sîmbăta acestei vineri
ard pomii tineri
de prea tineri*

*și cum cuvintele în cînturi
se-aprind pădurile
de vînturi*

*de-atîta ardere de viață
iau foc statuile
din piață*

*de-atît pîrjol
sublim de tineri
în sîmbăta acestei vineri*

látszólagos nyugalom (calm aparent)

mint két azonos arc
úgy hasonlít a kinti csönd
a bentivel.

mint két iker-vélemény.

ez az az óra mikor a szél
akácfalombot fészül.
mikor a házipók
ellazul.
mikor hallgatnak az árnyak.

hirtelen nyílik az ablak
és a kinti csönd
átöleli a benti
csöndet. a felhők
eliszkolnak. a nap
alászáll a szomszéd tömbház mögött
a bokrok közé vizelni.

*ca două chipuri identice
aşa seamănă liniştea de afară
cu liniştea dinăuntru.*

ca două părerii gemene.

*e ora când vîntul
piaptănă plete de sălcii.
cînd păianjenul casei
îşi face siesta.
cînd umbrele tac.*

*brusc se deschide fereastra
şi liniştea de afară
îmbrăţişează liniştea
dinăuntru. norii îşi iau
tălpăşiţa, soarele
coboară după blocul vecin
să se uşureze-n boscheţi.*

helyzetrajz (stare de fapt)

napi élmények maradékai közt kotorászva
volnál a kihalt mező az üres telek
amire rászítál
az ősz és az esztendő

a nappal is te vagy s az este is

szörnyen bűzlik rajtad a múlt
a hold kinevet
a kutyák megugatnak

te vagy kit az úton a gyors lovak hátukról levetettek
s vagy ki a hamuba roskadt

az újjászületés
ócska legenda marad

*scormonind prin resturile trăirilor zilnice
ești câmpul pustiu ești maidanul
peste care se scutură
toamna și anul*

ești și zi și seară

*puți îngrozitor a trecut
luna râde de tine
cîinii te latră*

*ești cel pierdut pe drum de caii iuți
ești cel prăbușit în cenușă*

*renașterea
rămîne o simplă legendă*

***szőlőhegyek közt
(printre dealuri cu vii)***

itt csak éjszaka csinálnak gyermeket
az idő olajosan sűrű
s oly lágy a dél

verejtékező völgyek szaga száll
vad egek s traktorok felől

néha zenét hallgatunk
és erkélyen kávézunk
mint a városiak.

az itteni ebek
mind vérrokonok.

ősszel meghallani
miként kezd forni
szőlőszemben a must

in vino veritas

egészen más helyről
kél fel errefelé
a nap. ide még a halál is
mindig késve érkezik.

*aici copiii se fac numai noaptea,
timpul e gros ca uleiul,
amiezele moi.*

*miroase a văi transpirate,
a ceruri sălbătice și-a tractor.*

*uneori ascultăm muzică
și bem cafea pe balcon
ca cei din oraș.*

*toți cîinii aici
sînt rude de sînge.*

*toamna se-aude
cum dă-n clocot
mustul în bob.*

in vino veritas.

*din cu totul alt loc
răsare aici
soarele, aici chiar și moartea
ajunge întotdeauna cu-ntîrziere.*

nyár és csütörtök / vara și joi (1995)

a város vasárnapjai (duminicile orașului)

jönnek a kísértésekkel teli vasárnapok fidres-fodros asszonyaikkal
kecsesen hörpintik fel
a hűsítőt a teraszok magasán

egy parittyából kilőtt kővel
eltalálhatod a városközpont túloldalát hol szerény
igények és látványos távlatok nyílnak
ahol néha annak
vélnék ami sosem lehettél egész életedben

az ég magasabb a tegnapiénál

szenzációt kelt
a nemrég beérett lány
a tekintet elidőz

lány idomain
az ész mérlegel

jönnek a vasárnapok kifacsarják
a sörgyárak életerejét s a napok egyformán zajlanak
aprócska történéseikkel

ismert képek között
néhány friss szerzemény: díszlet amelyen
egy erdő mélyzöldje az út
egy kanyargó út

kiki az állatkerti majom
akin a családtagok kedvükre szórakoztak
jó ideig lesz miről beszélni

számos járőröző felhő
immár semmi kétséget nem hagy
e mostani hét tekintetében

zsibong a völgyben a város
fényeivel-árnyaival
ragaszkodó utcáival
ritka a könnyed mozdulat
némi önbizalom már elég ahhoz
hogy felfigyeljen rád e vidéki város

*vin duminicile cu tentațiile cu femei în aburoasele rochii
consumînd cu delicatețe
răcoritoare pe terase înalte*

*cu o piatră aruncată din praștie
poți să atingi
celălalt capăt al centrului cu modeste
pretenții și perspective spectaculoase
unde poți fi luat uneori
drept ceea ce nu ai reușit într-o viață*

cerul e mai înalt decît ieri

*stîrnește senzație
proaspăta majoră
 privirea întîrzie
pe formele calde
gîndul filosofează*

*vin duminicile storcînd
vlaga fabricilor de bere și viața curge egal
cu micile ei întîmplări zilnice*

*printre imagini știute
cîteva achiziții recente: un decor dominat
de verdele greu al pădurii
 un drum șerpuit
maimuța kiki din grădina zoologică
unde membrii familiei s-au amuzat copios
subiect de discuție pentru cîtăva vreme*

*numeroase patrule de nori
nu mai lasă acum nici un dubiu
asupra săptămînii în curs*

*freamătă în vale orașul
cu luminile și umbrele lui
cu străzile-i posesive
 puțină degajare-n mișcări
o oarecare siguranță de sine și e de ajuns
să faci senzație în acest orașel de provincie*

vers
(poem)

esküdnél rá hogy csak egy kék liget
a sűrű éjszaka amelyet átélsz
szerdát a péntekkel elkeverve

fizetnél valamennyi élmény után
mintha egy nőt fizetnél
mintha berúgnál egyik este

elvinnéd a hátadon
a kaput amin ki-bejársz
várva egy vonatra és majd egy másikra szállsz

térdepelve csókolod
a hold fehér ruháját
akár egy ütődött
aki egy látomást imád

*să poți jura că-i o grădină albastră
noaptea adîncă prin care treci
să confunzi miercurea cu o vineri*

*să îți plătești fiecare trăire
cum ți-ai plăti o femeie
cum te-ai îmbăta într-o seară*

*să porți în spinare
poarta prin care să ieși
să aștepti un tren și să urci în altul*

*îngenunchiat să săruți
rochia albă a lunii
asemeni unui nebun
îndrăgostit de-o nălucă*

a nap szépei
(frumoasele zilei)

a délután megtelt bódító illatukkal.
kecses lépteikkel. megteltek velük az utcák.
a kába lélek
köztük tántorog.

ők az estében
meggyújtott tüzek.
nélkülük elhervadna az idő.
nélkülük nem is létezne a város.

kíváncos keblükkel teli a délután.
aranyos csípőjükkel.
felszították a szenvedélyeket.

fúként lepik el a
környéket. mint a levegő
leigázzák a világot.
nélkülük összeroskadnának a szavak
mint egy levélhalom ősszel.
nélkülük ez a lap üresen maradna.

*au umplut după-amiaza cu parfumul lor fin.
cu mersul lor grațios, au umplut străzile.
amețit sufletul
umblă pe două cărări.*

*ele sînt focurile
care se aprind seara.
fără ele timpul s-ar ofili.
fără ele orașul n-ar exista.*

*au umplut după-amiaza cu sîinii lor dulci.
cu șoldurile lor aurite.
au răscolit patimi.
au semănat disperări.*

*ca iarba-mpînzesc
împrejurul. ca aerul
pun stăpînire pe lume.
fără ele cuvîntul s-ar prăbuși
ca un castel de frunze galbene toamna.
fără ele această pagină ar rămîne goală.*

***láttam egy embert
(am văzut un om)***

láttam egy boldog embert
két korsó sört vitt egyik kezében s másikban is kettőt
mintha két-két asszonyt
vagy két istenséget hordozott volna
amelyet véső
faragott a pillanatból

láttam két szeretkező árnyat
láttam a szappanbuborék örömét
láttam boldogan remegni
egy mogyoróágot

de mintha ennél is szebb vala ama boldog
aki két korsó sört vitt egyik kezében s másikban is kettőt
mintha két-két asszonyt
vagy két istenséget hordozott volna
amelyet véső faragott a pillanatból

*am văzut un om fericit
ducea două halbe-ntr-o mînă și două într-alta
cum ar fi dus cîte două femei
sau cîte doi dumnezei
ciopliți în secundă
cu dalta*

*am văzut două umbre ce se iubeau
am văzut fericirea balonului de săpun
am văzut fremătînd fericită
o creangă de-alun*

*dar parcă tot mai frumos era acel fericit
ce ducea două halbe-ntr-o mînă și două în alta
cum ar fi dus cîte două femei
sau cîte doi dumnezei
ciopliți în secundă cu dalta*

**túl az ablakon
(dincolo de fereastră)**

napfény. villamosok. plakátok. állványok. hársak.
tornyok. lacikonyhák. reklámok. templomok. ebek.
falak. kirakatok. jelzőlámpák. térdek.
verandák. boltok. gödrök.
teraszok. szobrok.

egy utca mint egy széles vetítövászón
amelyen egyazon képek
a végtelenségig ismétlik egymást.

a nyüzsgő sokaságban
hirtelen meglátom magam.

negyvenvalahány éves vagyok és nem sietek.

soare. tramvaie. afișe. reclame. schele. tei.
turnuri. tarabe. reclame. biserici. câini.
ziduri. vitrine. semafoare. genunchi.
ganguri. prăvălii. gropi.
terase. statui.

*o stradă ca un ecran lat
pe care aceleași imagini
se repetă la nesfârșit.*

*prin mulțimea-n dezordine
mă văd de-odată trecînd.*

am patruzeci și ceva de ani și nu mă grăbesc.

**vers zöldbén
(poem în verde)**

a marslakók istene zöld.
a dél árnyéka zöld.
a világ kereke zöld.

a kígyózöld lesben áll
a zöld szem sugarában.

ariadna fonala zöld.

zöld a végzet nyári
asszonyának hívó szava.

a zöld fok zöldje.
meg az ali papucsáé.

zöld lovak a falon.
az illúzió megőrzött rozsdás
patkó – hozna szerencsét.

*dumnezeul marțienilor este verde.
umbra amiezei e verde.
roata lumii e verde.*

*verde de șarpe pîndind
în privirea ochiului verde.*

firul ariadnei e verde.

o poveste de iubire în munți.

*o vară cu dulci primejdii și miei.
rug de zmeură coaptă
amiaza de iunie.*

*o vara cu vânturi verzi
și păsări rotunde. cu nori
în culorile lor războinice.
săruturile aveau
gust de ploaie
și copaci răvășiți.
inutile erau
veșmintele ude de care
trupul tău se agăța disperat.*

***vers nyárvéggel
(poem cu sfârșit de vară)***

szomorúság vesz körül mikor távozik a nyár
meleg deleivel
mezítláb isteni léptekkel
a visszatérésben még reménykedő
iramodással

papirosszárnyú szélrajok
homályos ködben tévelygő napkorong

valami úr marad a távozó nyár után
megy mint egy szép és hűtlen
szerető
a keréknyi hold este már nem tér vissza
hogyan megszedítse szívünket-eszünket

a vér megdermed.

füstlovak
nyerítenek
a kiégett fűvön
ahol még tegnap az öröklét volt az úr

*e ceva trist în jur când pleacă vara
cu-amieze dulci
și pași desculți de zeu
cu fugi
încă sperînd în neîntoarcere*

*stoluri de vînt cu aripi de hîrtie
soare orbecăind prin cețuri gri*

*lasă un fel de gol cînd pleacă vara
ca un amant frumos
și infidel
luna cît roata nu mai vine seara
să-nebunească gîndul și simțirea*

pustiit sîngele.

*nechează
cai de fum
prin iarba arsă
prin care doar mai ieri zburda vecia*

esős nap / ziua în care plouă (1998)

áttetszőség (transparentă)

áttetsző nap akár az üveg. ablak
amin át látszik az utca: tespedő
tömbházak kész kaszárnyák.

áttetsző nap
mint egy kirakat. akár egy szélvédő.

teljességgel véletlenül
a világon átrepül egy madár.
egészen váratlanul
megtudod hogy ma csütörtök van
annak dacára hogy tegnap péntek volt.

áttetsző nap
amelyen át
a túlvilágig látni.

áttetsző nap akár a víz. el-
éldegélsz a tömbházak egyikében:
tespedő kész kaszárnyák.
egy villamos mintha megkergült volna
ablakait rezegtetve földrengést idéz.

*zi transparentă ca sticla. ca o fereastră
prin care se vede strada cu blocuri
lungi ca niște cazărmi.*

*zi transparentă
ca o vitrină. ca un parbriz.*

*cu totul și cu totul întîmplător
trece peste lume o pasăre.
cu totul întîmplător
afli că azi e joi
cu toate că ieri a fost vineri.*

*zi transparentă
prin care se vede
pîină în lumea de-apoi.*

*zi transparentă ca apa. îți duci
existența în unul din blocurile
lungi ca niște cazărmi.
un tramvai ca apucat de streche
face să tremure geamurile ca la cutremur.*

a halott (mortul)

a halottat egy konyhaméretű szobában
terítették ki. kábán zümmögött
egy légy. enyhén szaglott
a tegnap. s vele
a sivárság. egy halott az élők között, felborítva
egy pillanatra a dolgok rendjét.

a temetőben fekete
szél kísértett. a halott
olyannyira holt volt hogy mellette az élet
ócska hamisítványnak tűnt.

szürke egy nap volt.

kocsmázáshoz és
halott földeléshez illő.
egy nap melyben teher az élet.
amelyen a férgek diadalünnepet ülnek.
mikor a holtak elhagyják
testüket a konyhakinézetű
szobákban és elszántan
útnak erednek az égbe fel.

*mortul era așezat în camera cu aspect
de bucătărie. bâzâia amețită
o muscă. mirosea vag
a ieri. mirosea
a deșertăciune. un mort printre vii răsturnând
ordinea de o clipă a lucrurilor.*

*bântuia cimitirul
un vânt negru. mortul era
atât de mort încât viața
părea un fals grosolan.*

era o zi cenușie.

*bună de bătut crâșmele
și de îngropat morții.
o zi în care viața e o povară.*

*în care viermii cad în extaz.
în care morții-și abandonează
trupurile în camere cu aspect
de bucătărie și o pornesc
cu hotărâre spre cer.*

**az esős nap
(ziua în care plouă)**

az esős nap maga a tócsa amibe lépsz.
sehol egy nyíló ablak.
sehol egy elszálló asszony
házam eresze felé.

szemetelő eső.

ismét egy nap
amikor az esők fejük tetejére állnak.
amikor repülési tilalom van.
amikor a faleveleket falhoz állítják.

nyarak telnek el.
nyomtalanul. évek telnek.
múlik az ember botorul
vágyva az öröklétre.

az esős napon
biztos lehetsz benne hogy a halál
ott ólálkodik a közelben.

sápadt krisztusarc
a költő árnyékán.

egy évszázada esik.

papírrepülőként
suhansz át emlékezetemen.
akár egy sípoló vonat.

biztosabban mint valaha
lemondok minden illúzióról.

vízcseppek milliárdjai
szóródnak szerte
ilyen ez a mai eső
marad utána
a meggyötört fű.

a tépázott falomb.
egy könnyes ablakszem.
egy reményét vesztett - kötéllel a nyakán.

*ziua în care plouă e băltoaca în care calci.
nici o fereastră nu se deschide.
nici o femeie nu își ia zborul
spre streășină casei mele.*

plouă mărunț.

*încă o zi
în care își fac de cap ploile.
în care zborurile sînt interzise.
în care frunzele sînt puse la zid.*

*trec veri.
fără urmă. trec ani.
trece omul cu doru-i
stupid de vecie.*

*în ziua în care plouă
ești sigur că moartea
e undeva pe aproape.*

*chip de crist palid
poartă umbra poetului.*

plouă de-un veac.

*ca un avion de hîrtie
treci prin memoria mea.
ca un tren șuierînd.*

*mai concreți ca oricînd
renunțăm la orice iluzie.*

*miliarde de picături
sînt risipite acum
pentru acest chip al ploii.
rămîne în urmă
iarba culcată.
un copac răvășit.
un ochi plîns de geam.
un disperat cu ștreangul de gît.*

a vers színe
(culoarea poemului)

egy vers a reggeli ima helyett
akár egy dermedt függöny
akár egy füstfátyol

bizonytalan idő: cérnával fércelt élet
a dolgok világi arca
mindig
a versed színét ölti fel.

egy reggeli vers
akár egy korai cigaretta
mint egy pohár tömény.

a reggel akár egy néptelen terasz
távol az élet tiltott tájaitól
az ifjúság aknamezejétől.

egy vers egy éjszaka után amiből
semmi nem marad. a dicstelen reggelen
a nap úgy kúszik az égre mint egy új trójai faló.

*un poem în locul rugăciunii de dimineață
ca o perdea friguroasă
ca o eșarfă de fum.*

*timp incert. viață legată cu ață.
fața lumii a lucrurilor
are întotdeauna
culoarea poemului tău.*

*un poem matinal
ca o țigară de dimineață.
ca un pahar de alcool.*

*dimineață ca o terasă pustie
departe de zonele interzise-ale verii
de tinerețea ca un câmp minat.*

*un poem după o noapte din care
nu va rămîne nimic. în dimineața lipsită de glorie
soarele urcă pe cer ca un nou cal troian.*

***vers a fehérbe öltözött asszonyról
(poem cu femeie în alb)***

akár a kolostori tóka kopognak
az aszfalton a karcsú cipősarkak
a késő délutánban.

odafent szürke madár siklik
fölötte elúszó felhő.

a szőke napkorong
akár egy szent koponyája.
egy fehérbe öltözött asszony.
szól a harang és általa teljesedik ki
a vidékies díszlet.

délutánok és hársak képei.

egy nap több elodázott távozással.
vonatok elkerülte nyarakkal.
sétányokon felejtett vasárnapokkal.

kusza délután.
a nap egy felhevült isten.

akár a kolostori tóka kopognak
az aszfalton a karcsú cipősarkak
kolostorként vonul az utcán egy asszony.

*ca o toacă de mănăstire se-aud
pe asfalt tocurile subțiri
prin amiaza țîrzie.*

*pe deasupra trece o pasăre cenușie.
pe deasupra trece un nor.*

*soare blond
ca un cap de sfint. o femeie în alb.
clopotul bate și el să-ntregească
provincialul decor.*

imagini cu amieze și tei.

*o zi cu plecări amînate.
cu veri ocolite de trenuri.
cu duminici uitate pe-alei.*

*amiază năucă.
zeu în călduri soarele.*

*ca o toacă de mănăstire se-aud
pe asfalt tocurile subțiri.
ca o mănăstire trece femeia pe stradă*

birsalmák ideje (vremea gutuilor)

*eljön az érett birsalmák ideje is
amikor úgy érzed magad
mint egy sárgába öltözött faág
mint egy bajba jutott levél.*

*eljön a tovatűnt madarak órája
s a megkeseredett verseké is*

*eljön a kiégett délutánok
ideje meg a sivár esőké*

*jön egy idő mikor rendre minden elvész
ami délután még a miénk volt
elveszik az estétet
beköszönt a holnap
és elveszi tőled amid maradt*

*eljön a törött
tükrök ideje is
mikor az őszből kereszt lesz
amire egyszer tán fölfeszítenek*

*vine și vremea gutuilor coapte
când începi să te simți
ca o creangă îngălbenită
ca o frunză-n impas*

*vine vremea pășărilor duse
a poemelor cu gust amăru*

*vine vremea amiezelor
stinse a ploilor gri*

*vine o vreme a pierderilor în lanț
ceea ce posezi la amiază
ți se ia seara*

*vine ziua de mîine
și îți ia ce a mai rămas*

*vine și vremea
oglinzilor sparte
cînd toamna-i o cruce
pe care poți sfîrși răstignit*

**az ötfalú szoba
(camera cu cinci pereți)**

igazából négy fala volt mint minden helyiségnek a házban
igazából az ötödik függönyből volt
igazából a falak voltak és a te házad
amelyben megvénült szekrény és asztal állt magában

igazából egy ágy is velük vénült
amelyben mindketten megöregedtünk
igazából megesküdhattél volna hogy az egy ház
igazából a bejárati oroslán agyagból volt
egy oroslán amely csak néha állt lábra
hogy el ne feledd hogy a te házad az ő háza

igazából az oroslánkölyök épp veled éltek
igazából olykor meg is mutatták oroslánkörmeiket
az éjjeleket belengte a tömény hársfaillat
és a sínről leszökkent vonat szaga

igazából az éjszaka ki is siklott
igazából a dörgést ágyúk okozták
igazából a ház ahogy mondják
közben meglehet porba hanyatlott

*de fapt avea patru ca orice încăpere de casă
de fapt al cincilea era de perdea
de fapt erau pereții și casa ta
în care îmbătrînea un dulap și o masă*

*de fapt îmbătrînea alături și-un pat
în care îmbătrîneam amîndoi
de fapt chiar puteai jura că-i o casă
de fapt leul de la intrare era de pămînt
un leu care doar uneori mai reînvia
amintindu-mi că e casa lui casa ta*

*de fapt puii de leu trăiau chiar cu tine
de fapt uneori chiar își scoteau ghearele lor de lei
noaptele miroseau puternic a tei
și a tren sărit de pe șine*

*de fapt o noapte a chiar deraiat
de fapt tunetele erau trase de tun
de fapt casa despre care vă spun
între timp poate s-a și dărîmat*

***szilaj alkony
(amurg violent)***

*beállít az ősz akár egy vírus. akár
egy járvány. érzed hogy meginogsz.
érzed hogy leveleid lassan lehullnak.*

a szél ma könyörtelenebb mint tegnap.

*ránktör az ősz mint egy világ-
háború. akár egy szovjet páncélos.*

*minden zavaros lesz.
a dél megbillenve inog.*

*szeptember végi latyak.
szilaj alkony. néma dörgések hallatszanak az éjben.
miként a tengeren ahol a hajókat kifosztják.*

*vine toamna ca un virus mortal ca o
epidemie. simți cum te clatini.
simți cum începi să te desfrunzești.*

vîntul e mai necruțător decît ieri.

*vine toamna ca un război
mondial, ca un tanc sovietic.*

*firea se tulbură.
amiaza atîrnă strîmb.*

*mizerii de sfîrșit de septembrie.
amurg violent, tunete surde se-aud în ceruri
ca pe o mare pe care se pradă corăbii.*

a fehér őrház (ruscia)

gyermekkori képek ahogy következnek:
egy faház
egy vasúti sín mellett. egy fehér őrház.
ezüstgombos reggelek.

gyermekkor: angyali madárszárny
árnyéka az égre fagyva

és újra: egy kanyargó út
vonatfüttý riasztotta
sorompók. elnéztem a sínek hosszán
és láttam a végtelent.

gyermekkori kép: libbenő lámpafény
a télben amely akár egy fehér őrház
amit ma már egy vonat sem tart észben.

*imaginile mele despre copilărie sînt următoarele:
o casă din lemn
lîngă o cale ferată. un canton alb.
diminețile ca niște nasturi de-argint.*

*copilărie: umbră de aripă îngerească
de pasăre uitată pe cer.*

*și din nou: un drum strîmb.
bariere trezite de șuierul
trenurilor, priveam în lungul căii ferate
și vedeam infinitul.*

*imaginea mea despre copilărie: licăr de felinar pîlpîind
în ierni ca un canton alb
de care nici un tren nu își mai amintește acum.*

a vers születése (nașterea poemului)

két állomás között megszülethet a vers.
a hármas villamos csikorgó zajában.
az olcsó pacsuli és a csípős
verejték szagában.

két megálló között
megszülethet az öröklét.

egy ócska táska és egy csupasz láb tövében
megszülethet a vers.

egy városszéli fertály
és az elmekórház között
az olcsó pacsuli és a csípős verejték szagában
amíg a hármás villamos döcög.

*între două stații se poate naște poemul.
în scîrțîitul tramvaiului trei.
în iz de parfum ieftin
și acră sudoare.*

*între două opriri
se poate naște vecia.*

*lîngă o geantă veche și un picior gol
se poate naște poemul.*

*între un cartier mărginaș
și spitalul de boli mintale.
în zgîlțîitul tramvaiului trei.
în iz de ieftin parfum și acră sudoare.*

***a füstbirodalom
(imperiul de fum)***

az éjszaka fekete angyalok rajzása
az éjszaka fekete szélvész
egy gyászmenet fölött
az éjszaka fekete
torony ahonnan
a csillagok a mélybe ugornak.

az éjszaka fiatal özvegy.
a vak koldus tekintete.
az éjszaka a halál
sziréndala.
az éjszaka füstbirodalom,
a pokolízű korom.

*noaptea e roiul de înger negri.
noaptea e vîntul negru
peste un convoi funerar.
noaptea e turnul
negru din care
se aruncă în gol stelele.*

*noaptea e văduva tînără.
e ochiul cerșetorului orb.
noaptea e cîntecul
de sirenă al morții.
noaptea e imperiul de fum.
e funinginea cu gust de infern.*

lakcímváltoztatás (schimbare de domiciliu)

éveken át egy roppant banális
utcában lakni. ugyanazon dundi
delek. ugyanazon vasárnapok izzadt
hónaljszagával.
ugyanazon képtelen hallgatások.

sok év maradt mindörökké
elásva ott.
még érzik a hullaszag.

sok év ama vidéki város
szélén. ugyanazon lanyha nyarak.
ugyanazon hús szellők
a dombok széles dereka agyagos
halmai körül.

éveken át egy piros és zöld
házakból álló utcában
hol gyakran voltál az egyetlen járókelő
és ahol a romok képe fölött
hamarosan elered a hó.

*ani în șir să locuiești pe o stradă
cu totul banală, aceleași amieze
rotunde. aceleași duminici cu iz
de subsuori transpirate.
aceleași ireale tăceri.*

*ani mulți au rămas îngropați
pentru totdeauna acolo.
acolo miroase încă a mort.*

*ani mulți la marginea aceluia oraș
de provincie, aceleași veri lenevoase.
aceleași adieri răcorind
șoldurile late-ale dealurilor
bucile lor lutoase.*

*ani la rînd pe o stradă
cu case roșii și verzi
unde adesea erai singurul trecător
și unde peste imaginile-n ruină
în curînd va începe să ningă.*

**versprojekt
(proiect de poem)**

ezredév végi hűvös szelek fújnak
gyermekkorom régi földje
mélyébe nyúló gyökerű fák közt.
szürke esők mossák annak
a nyomát aki új istenre lelt
azét aki életét feláldozta
egy másikért, egy égiért.

vele egyívású voltam
amikor először tudomást
szereztem magamról.
éppen az első lányt csókoltam.
éppen meghalt józsef
visszarionovics sztálin elvtárs.

ezredév végi vékony szelek
fújnak képtelenségeikkel
terméketlen napokkal
mint egy becézetlen méhű asszony
a kicsúfolt és becsmért
képével
ő és az utódai.

egy hithű misztikus
kissé fanatikus kissé abszurd.

emlékszem súlyos lépteire és emlékszem
sós kezére.

vére csordultáig
élte át a történeteket
névtelen átutazó egy világban
ahol idegennek érezte magát és amit
makacsul megvetett
emlékszem a bizarr
vad szertartásokra.

új év illatozott.
hó szaga volt az útnak
mely földkunyhójába vezetett
örökös szomszédja a magyar
aladár háza mellett.

kései szelek fújnak át az
átjárókkal és esőkkel szétzilált családfán.
derékig a fehér
delekben.
hónaljig érnek a keresztek
az erdélyi telek havában.
az égig érnek a hosszú éjszakák árnyai
melyekre emlékezetből rajzolk fel
emberi sorsokat. melyekre
emberarcú verseket írok
kifogva a magányon.

*șuieră vînturi reci de sfîrșit de mileniu
prin arborele cu adînci rădăcini
în pămînturile vechi ale rusciei.
ploi cenușii spală urmele
celui ce și-a descoperit un dumnezeu nou
celui ce și-a sacrificat viața
pentru o alta în cer.*

*am vîrsta lui
de pe vremea cînd începeam
să iau cunoștință de mine.
tocmai am sărutat prima fată.
tocmai murise tovarășul
iosif visarionovici stalin.*

*șuieră vînturi subțiri de sfîrșit
de mileniu cu absurditățile lui
cu zile neroditoare
ca pîntecul nemîngîiat de femeie
cu imaginea celui
hulit și afurisit
el și urmașii lui.*

*un mistic convins
puțin fanatic puțin absurd.*

*îmi amintesc pașii-i grei și îmi amintesc
mâinile lui sărate.*

*până la sânge
și-a trăit întâmplările
trecător anonim printr-o lume
în care se simțea străin și pe care
o disprețuia cu-ndărătnicie
îmi amintesc de bizare
sălbaticе ritualuri.*

*mirosea a an nou.
mirosea a zăpadă pe drumul
spre casa lui de pământ
lângă casa vecinului de vecie
ungurul aladar.*

*șuieră vânturi târzii prin arborele
genealogic răvășit de treceri și ploi.
până la brîu
în amiezele albe.
până la subsuori crucile
în zăpada iernilor transilvane.
până la cer umbra nopților lungi
în care desenez din memorie
existențe umane. în care
scriu poeme cu chip de om
cu care să îmi trag pe sfoară singurătatea.*

az élet mint lyukas garas / viața ca un ban găurit (2000)

***akár a homok. akár a fű
(ca nisipul. ca iarba)***

akár a gyomok sokasodunk uram.
mint a dudva. mint
a korpa. mint a por
szóródik szanaszét a mag
tereken és időkön.

azt mondod káin
és millió torok
válaszol rá. júdást kiáltasz
és koponyák tengere fordul feléd.
jóbot mondasz és kórusban
nyöszörgők szava
hallatszik az égig.

mint a levél
mint a tengeri főveny uram
bennünket akartál. máriát szólítod.
salamont szólítod. mózest szólítod.
és válasz sehonnan sem érkezik.

*ca buruiana ne înmulțim doamne.
ca iarba rea. ca
pleava ca pulberea
împrăștiată sămînța
peste întinderi și vreme.*

*spui cain
și milioane de guri
îți răspund, strigi iuda
și o mare de capete se întorc.
spui iov și un cor
de gemete se aud
urcînd către cer.*

*ca frunza
ca nisipul mărilor doamne
ne-ai vrut. strigi maria.
strigi solomon. strigi moise.
și de nicăieri nu îți vine răspuns.*

észak-kelet (nord-est)

túlcsorduló idők szűk mederben.
valamennyi út benned ér véget
kit e szélverte táj foglyul ejtett.

a madár a légben
seb az égbolton.

az idő mint egy mutatóit vesztett
óra. akadozó
ketyegéssel. napok
temetője korhadóban
hallgatások bomló enyészetén.

olcsó filozófia a megbékélés
az emberi léttel.
férges csillag a hulló pillanat
az idő felhagyott terein.

*revărsare de vremi în tiparele-i strîmbe.
drumurile toate sfîrșesc în tine
prizonier al acestui ținut ars de vînturi.*

*pasărea din văzduh
pare o rană în cer.*

*timp ca un ceas cu arătătoarele
rupte. cu bățile
sfărîmate. un cimitir
de zile în putrezire
pe putrede mormane de tăceri.*

*filosofie ieftină împăcarea
cu condițiunea umană.
stea viermănoasă clipa în cădere
la o margine părăginită de vremi.*

viseltes idő (timp second-hand)

átvonul az élet a világon. mögötte
kutyahúségű árnyéka lépdél
rühös ebként követve.

kutya egy élet
kutyaárnyékkal
mindegyre utána.

az élet átszeli
kutyahúségű árnyékával
az ebekszaggatott világot.

viseltes idő.

névtelen nap.
merő giccs.
a hasztalanság díszemléke.

*trece viața prin lume. alături
umbra ei de câine ținându-se
ca un câine răios după ea.*

*viață câinoasă
cu umbra-i de câine
ținându-se după ea.*

*viață trecînd
cu umbra-i de câine
prin lumea sfîșiată de câini.*

timp second-hand.

*zi fără nume.
un adevărat kitsch.
un monument al inutilității.*

vaksi nap
(soare orb)

égett gyertyaszagú idő

nem a halál a maga
valóságában. fekete
szelek birodalma
a vaksi napé.

díszlet akár egy gyász-
értesítő. korhadó idő
az olvadó viaszban. nem
a halál keresztje.

az útja. nem a szokásos örök
kérdések mint inkább
a szokásos örök hallgatások.

timp mirosind a luminări arse.

*nu moartea-n adevăratul
ei sens. împărăție
a negrelor vânturi.
a soarelui orb.*

*decor ca o ilustrată
funeră. timp putrezind
în miros de ceară topită. nu
moartea cât crucea.
cât drumul. nu aceleași veșnice
întrebări cât
aceleași veșnice nerăspunsuri.*

riadó és szélcsend között / între alertă și acalmie (2002)

jegyzetek. alakok. napló
(note. personaje. jurnal)

néha az utcán ellép egy asszony.
lépte néha sietős.
olykor szép is.

nyomában
alma- és szénaillat.

az utca: a helyszín ahol
az eső csupa szeszély.
hol az esernyők párzanak.

ablakok tekintete siklik
fel-le az idő mentén.

szél tódul be
a nappal összes repedésén.
egy szép asszony
nyomában
a lekaszált nyár illata.

az utca: a napi lehetőségek
színhelye. minden eltérés
a valóságtól a véletlen műve.

uneori pe stradă trece câte-o femeie
cu pași grăbiți uneori.
uneori e frumoasă.

în urma ei
miroase a mere și fin.

strada: locul unde își fac
de cap ploile.
unde umbrele se împerechează.

priviri de fereastră alunecă
în josul și-n susul vremii.

*vînt pătrunzînd
prin toate crăpăturile zilei.
o femeie frumoasă.
în urma ei
miroase a vară cosită.*

*strada: loc al posibilităților
zilnice, orice neasemănare
cu realitatea e-ntîmplătoare.*

**árnyak és dolgok
(umbre și lucruri)**

az emlékezet: egy ódon padlás
árnyaival. fölösleges
dolgaival. habkönnyű vásznakon
átszüremlett pormacskákkal.

eltörött íj
az utolsó vadászatról. egy falat
rozsdás napfény
a cukrosodó almák idejéből.

az időből ki fogja
kihámozni értelmüket
a világ váraiban
ki veszi ajkára nevünket.

az emlékezet: érintetlen
padlászug melyben ottfelejtett
hallgatások hevernek. ahol magányán
csüngve lóg az akasztott kötele.

*memoria: un pod vechi de casă
cu umbrele lui. cu lucrurile
lui inutile, cu praful cernut
prin pînze ultrafîne de paing.*

*un arc rupt
la ultima vînătoare. o bucată
ruginită de soare
din vremea merelor dulci.*

*cine în timp
le va desluși înțelesul
cine prin cetățile lumii
ne va rosti numele.*

*memoria: un colț neumblat
de pod unde zac
abandonate tăceri, unde-și leagănă
singurătatea funia spînzuratului.*

**fehér
(alb)**

fehéret szólsz és a füstfüggöny
szertefoszlik. fehérét szólsz és megérint
az angyal szárnyzuhogása.

fehéret szólsz mintha
eleredne a hó.

fehéret szólsz és válaszol rá
egy nyírfakórus.

fehéret szólsz és érzed
a tenyereden felolvadó hópehely remegését.

fehéret mondasz és a papír-
lapon ragasztószalag
csíkja alatt sorakozó betűk.

*spui alb și perdeaua de fum
se destramă. spui alb și simți
adierea de-aripă-a îngerului.*

*spui alb ca și cum
ar începe să ningă.*

*spui alb și-ți răspund
un cor de mesteceni.*

*spui alb și simți tremurînd
fulgul care ți se topește în palmă.*

*spui alb și pagina
de hîrtie-i o bandă
adezivă de prins litere.*

***mindig egy szeptember
(mereu un septembrie)***

nem hallgat bárki szavára a halál.
időbe telik
hogyan kegyeibe férkőzzünk.
az érv hogy értelmetlen
a lét
ma már nem elég.

valaha én is
szólongattam. azt hittem
csak egy almába harapok.

a halál se válaszol
bárki hívó szavára.
valaha magam is
kedveltem. vérbe csöppentve
kábitószerként a nevét.

vártam rá én is.
a nyarak örökké árulóink
mindig egy szeptember
jön s élénk borítja
a rothadó gyümölcsök
napi adagját
úgy mond az élet fájáról.

*nu vine moartea la chemarea oricui.
e nevoie de timp
ca să-i intri în grații.
argumentul că existența
e o lipsă de sens
nu mai e de ajuns.*

*am provocat-o cândva
și eu. aș fi mușcat
din ea ca din măr.*

*nu răspunde nici moartea
la ruga oricui.
am preferat-o și eu
cândva. îi picuram în
sînge ca pe un drog numele.*

*am așteptat-o și eu.
mereu ne vor trăda verile
mereu un septembrie
vine să ne servească
porția zilnică
de fructe putrede
din proverbialul arbore-al vieții.*

***a házipók
(păianjenul casei)***

*függő pont. csüngő
túlélés egy láthatatlan szálon.
előre nem látható sajnálatos
éji események áldozataként.*

*ahogy ott állok mozdulatlan
könnyen
véelhet
élő halottnak. egy léha
istennek. a parkból
kiebrudalt szobornak.*

*a köztem és a fal fehérje
közti távon bárkivel
összetéveszthetők vagyunk.*

*pontban hét óra.
a valósághoz visszatérés
ideje miközben ő
csöndben foldozza hálóját
mint egy kétségbeesett - a lélek.*

*punct suspendat, supraviețuire
atîrnînd de un fir nevăzut.
victimă a unor imprevizibile
nefastе evenimente nocturne.*

*cum stau așa nemișcat
mă poate ușor
confunda cu un
mort viu. cu un zeu
trîndăvind. cu statuia
alungată din parc.*

*la distanța dintre mine și albul
peretelui ne-am putea
confunda cu orice.*

*sînt orele șapte fix.
ora întoarcerii în
real în vreme ce el
își cîrpește în tăcere plasa
ca un disperat sufletul.*

versek a folyó évezredből / poeme din mileniul curent (2007)

valami búzlik (ceva e putred)

a nap kezdete akár
egy shakespeare-i
dániában. egy
újabb nap.

valami örökké búzlik
a beszélő birkák honában.

napok és álarcok

egy másik nap. nyomott a lég
mintha szarba
lépett volna a reggel.

*început de zi ca într-o
shakespeareană
danemarcă. o
nouă zi.*

*mereu ceva-i putred
în tara cu oi vorbitoare.*

zile și măști.

*o altă
zi. aerul greu
ca de rahat în
care a călcat dimineața.*

az utolsó mese (ultimul basm)

még elidőzöl a magas parton.
még a mélybe veted
a hálót. még lesed
az aranyhalacskát.

még nem hiszed el
hogym a vizek túl sebesek
hogym a halacska más mesébe bújt
más vizek mélyére.

még nem
hiszed el hogym halászként
elhagyott a szerencse egy szerencsétlen
század áldozataként mely
véletlenül átzúgott felettünk.

*mai întîrzii încă pe malul înalt.
mai arunci în adîncuri
năvodul. încă aşteptî
peştişorul de aur.*

*Încă refuzi să crezi
că apele sînt prea repezi
că peştişorul s-a mutat în alt basm.
În alte adîncuri de ape.*

*Încă refuzi
să crezi că eşti un pescar
lipsit de noroc. victima
unui veac nefast care
a trecut întîmplător pe aici.*

**az utca télen
(iarna pe uliţă)**

a tornyos ház menti utcán nagyhangú
kölykök szánkókat húznak maguk után.
ha magamat keresném közöttük
nem ismerném föl az illetőt a szememre
húzott sapka alatt.
ha azok közé tartoznék
akik a csúszós lejtőre kapaszkodnak
nem lenne szánkóm.

ha ott lennék köztük
tündéri havak hullanának
s a telek mesések.

a tornyos ház előtti
üres telken rohannak
hógolyókat hajítva egy kutya
után. ha közékük

tartoznék csak
egy apró hóemberem lenne.
ha ott lennék köztük és csak a
gyermekkorom lenne beérném azzal is.

*pe ulița casei cu foișor mogâldete
gureșe trec trăgând după ele sâni.
dacă m-aș căuta printre ele
nu m-aș recunoaște sub fesurile
trase până pe ochi.
dacă m-aș număra printre cei
ce urcă panta alunecoasă
nu aș avea sanie.*

*dacă aș fi printre ei
zăpezile-ar fi de basm.
zernile de poveste.*

*pe terenul viran
din fața casei cu foișor fugăresc
aruncând cu bulgări după un
câine. dacă m-aș număra
printre ei n-aș avea
decât un omuleț de zăpadă.
dacă aș fi printre ei și aș avea
doar copilăria mi-ar fi de ajuns*

a közeli távol / departele din aproape (2009)

ködös pillanat (negura clipei)

kósza gondolat a ködös
pillanatban. széthulló
szavak.
egyetlen igazság
se leli meg útját
hogy a felszínre
törjön.

egy hiba egy kis
baleset és elnyel a sötét.

magát kereső gondolat. a repedést
kutató tekintet. egy rövid-
zárlat és pórul járhat
elveszve a
sűrű sötétben
mint sorstépte lidércfény

*gînd rătăcit prin negura
clipei. nici un cuvînt
nu se leagă.
nici un adevăr
nu își află drumul
în încercarea
de a ieși la liman.*

*o defecțiune un mic
incident și rămîi în beznă.*

*gînd căutîndu-se. ochi
căutînd fisura. un scurt
circuit și riști
să te rătăcești prin
întunerecul dens
ca o pîclă a destinului.*

***ami ránk marad
(ceea ce ne rămâne)***

nehezen válsz meg attól ami tiéd
amiről azt hiszed hogy az.

már-már árulásnak véled.
sérti a gazda-hiúságodat.

oda a nyár és vele együtt
valami belőled is oda.

Tavasza jön s a télen
elszáradt ág
már nem rügyezik ki soha.

megszenveded a sokat
dicsért fa önszerelmét.

nehéz a válás.
nehezen békélsz meg a kevéssel ami te maradsz.

*greu te desparți de ceea ce-ți aparține
de ceea ce credeai că îți aparține.*

*seamănă cu o trădare. suferă
orgoliul tău de stăpîn.*

*trece vara și odată cu ea
ceva din tine se pierde.*

*vine primăvara și creanga
uscată în iarnă
nu mai înmugurește.*

*suferi în amorul tău propriu
de pom lăudat.*

*greu te desparți.
greu te împaci cu puținul care-ai rămas.*

***verses menetelés
(poem în marș)***

nap nap után felélni élet-
porciódat igazodj
utánozz légy a többi

aki nem olyan mint mi
az senki

csak egyszer nézz
álarc nélküli magadra
és mindenki ujjal mutogat rád
csak egyszer kapjanak rajta
hogy te magad vagy és
máris falhoz állítanak

naponta az ütemes léptek

nap nap után tartani
az ütemet. nap nap után
menetelni
egyazon csalóka vidékek felé.

*zi după zi să îți consumi porția
de viață să te conformezi să
imiți să fii ceilalți*

*cine nu e ca noi
nimic e*

*o dată doar
să te uiți fără mască
și toți te arată cu degetul
o dată doar de ești prins
că ești tu și
ești și pus la zid*

zilnic ritmicul mers

*zi după zi să păstrezi
cadența, zi după zi
să mășăluiești
spre aceleași iluzorii ținuturi.*

**ma. holnap
(azi. mâine)**

várod hogy elteljen bármit
megadnál csak gyorsabban
múljon hogy egyszer már
megszabadulj tőle

hogy jőjön már egyszer
a holnapi nap

hogy csomagoljon már össze
hogy távozzék hogy
tűnjön el számára
mit sem ér
az érv hogy nélküle
a napok láncá
hirtelen megszakad.

*aștepti să treacă ai da
orice să treacă mai
repede să scapi
odată de ea
să vină odată
ziua de mâine*

*să își facă bagajele
să plece să
dispară nu îi e
de folos nici măcar
argumentul că fără
ea lanțul zilelor
s-ar fi rupt brusc*

ősszel (autumnală)

tegnap óta esik. akár egy őszön át.
egy századon át. és emlékszem
a múlt ezredév esőire.
gyermekkori barátomra
ő vasúti feliratozó én kósza
gondolatokat papírra vető.

én nem olvastam le
egyetlen feliratozott vagonját sem
ő egyetlen leírt gondolatom
se olvasta. közöttünk
egyet szítál a hallgatás
és a század esője.

mily égtájak felé
vetődnek el a barátom feliratozta
vagonok. merre veszik útjukat

a késő éjjeli bódulatban
le nem írt gondolataim
várva hogy a szitáló esők
majd süvöltő hóviharként visszatérnek.

*plouă de ieri. plouă de-o toamnă.
plouă de-un veac și îmi amintesc
de ploile din mileniul trecut
de prietenul meu din copilărie
el scriitor de vagoane. eu de
nestatornice gânduri.*

*eu nu am citit
nici un vagon scris de el
el nu a citit nici un gând
scris de mine. între noi
cad implacabil tăcerile
și ploile veacului.*

*spre ce zări vor fi
rătăcind vagoanele scrise
de prietenul meu. unde se duc
gândurile mele nescrise
în turbure tîrzie-nnoptare
așteptînd ca măruntele ploi
să se întoarcă în viscolite ninsori.*

csöndesség csendje (liniștea liniștii)

csend az amint hallod a virágot
gondolatban nevén szólítani egy másikat
ő a harmatcsöppbe zárt angyal

a csend nem csupán a beszéd
a kiejtett szó hiánya

csend akkor van
mikor meghallod a lábad elé
hulló könnycsepp robbanását

a csönd az a pillanat amelyben
naponta kissé meghalunk.

a csend a kezével
másik lélek kezét érintő lélek mikor
halljuk amint az álom
az alvás lépcsőfokait járja
a csend nem jelent némaságot
te vagy túl messze ahhoz hogy halljál valamit

*liniștea e atunci când auzi floarea
chemînd în gînd numele altei flori
e îngerul din bobul de rouă*

*liniștea nu e doar o absență
a rostirii a cuvîntului spus*

*liniștea e atunci
cînd auzi explodînd lacrima
căzută la picioarele tale*

*liniștea e clipa în care
murim puțin în fiecare zi.*

*liniștea e atingerea
unui suflet de mîină
cu alt suflet e atunci cînd
visul se aude urcînd
treptele somnului
liniștea nu înseamnă că-i mută
doar că tu ești prea departe s-auzi*

a nagy repülés (marele zbor)

hogyan jut majd elébed a lélek
uram lepke-
szárnyakon magasság-
iszonyával.

ó gyöngé lélek
eléggé sose készen
a nagy repülésre.

hogyan szelnél át uram
annyi kékséget és hogyan
juthatsz magadhoz mikor
oly tekervényesek az útjaid.

ó hiszékeny lélek
mégis bízol a találkozásban
mert ami valahol végetér
az máshol épphogy beindul.

*cum o să ajungă sufletul doamne
pînă la tine cu aripile
lui de fluture cu teama
lui de înalt.*

*o suflet fragil
niciodată îndeajuns de pregătit
pentru marele zbor.*

*cum să străbați doamne
atîta albastru și cum
să ajungi la tine cînd atît de
întortocheate-ți sînt căile.*

*o suflet încrezător
că întîlnirea va avea totuși
loc. că ceea ce ia sfîrșit
într-un loc în altul abia începe.*

***a dolgok rendje
(ordinea lucrurilor)***

minden olyan mint tegnap: a nap
éppen az aminek jönne
kellett. a szomszéd kecskéje
a szomszéd kertjében legel.
a szajha erőssége
a szajha lábai közt található.

még az eső is
folyton ugyanúgy cseperész.

sőt a cigaretta „azutáni”
íze is ugyanaz. de még
a halott koporsójában is
ugyanaz a hulla. minden
annyira a helyén való
hogy azon lepódsz meg
miért is nem bolondultál bele

*toate sînt ca și ieri: ziua
e chiar aceea ce trebuia
să vină. capra vecinului
paște în curtea vecinului.
punctul forte al tîrfei
e între picioarele tîrfei.*

*pînă și ploaia
își continuă țîrîitul la fel.*

*pînă și gustul țigării
„de după” e același, pînă și
în sicriul mortului
e același mort. toate-s
atît de la locul lor
încît te și miri
că încă nu ai luat-o razna.*

az írás nehézségei (difficultățile scrierii)

a legnehezebb arról
írni ami
számodra kedves a legnehezebben
íródó versek
a szerelemről szólnak.

a legkevesebbet arról
írtam amiről a legtöbbet
szerettem volna írni.

a legnehezebb a távozásokról
írni. olykor
az eltávozó éppen az
akit örökkévalónak hittünk.

a legnehezebb a boldogságról
írni. a reménytelenek
úgy hullanak akár a legyek.
a kétségbeesés végállomásánál
új temetőt avattak.

*cel mai dificil e să scrii
despre ceea ce
îți e drag. poemele
cele mai greu de scris
sînt cele de dragoste.*

*cel mai puțin am scris
despre ceea ce aș fi vrut
să scriu cel mai mult.*

*cel mai greu e să scrii
despre plecări. uneori
cel care pleacă e tocmai
cel pe care-l credeai etern.*

*cel mai greu e să scrii
despre fericire. ca muștele
cad cei fără speranță.
la capătul disperării
s-a deschis un cimitir nou.*

másképp (altfel)

valami másként van valami megváltozik
minden egyes nappal. valami eltelik
vele együtt.

naponta egy-egy naptól megkönnyebbülten.

valami kitagad
elválik
tőled. a harsány
színekből pompázó életből
a vérbeli naiv vágyálmaiban.

nap nap után
könnyebben írsz -
szabadabban mint egy üres
kosarú léggömb
a végtelen magasban. menedék.

*ceva e altfel. ceva se schimbă
cu fiecare zi. ceva trece
odată cu ea.*

zilnic despovărat de o zi.

*ceva se leapădă
se desprinde
de tine. de viața
colorată strident
cu iluzii de naiv sadea.*

*zi după zi
mai ușor mai
liber ca un balon
cu nacela goală
în înaltul nesfârșit. salvator.*

***a szavakon túl
(dincolo de cuvinte)***

ülünk a szavak asztalánál
szellem a szellemmel
gondolat gondolattal

a szavak asztalánál
öröktől fogva
vártalak uram

eszme az eszmében
a szavak asztalánál

atya és fiú

ülünk uram
a szavak asztalánál
és hallgatunk

*stăm la masa cuvintelor
spirit cu spirit
gînd cu gînd*

*la masa cuvintelor
de o veșnicie
te-am așteptat doamne*

*cuget în cuget
la masa cuvintelor
tată și fiu*

*stăm doamne
la masa cuvintelor
și tăcem*

nyármúlató és egyéb versek / poeme de trecut vara și alte poeme (2010)

**valahol. valamikor
(undeva. cândva)**

volt idő amikor irigyeltem
az udvar kegyeltjeit
mert körülöttük lüktet az élet
elégge együgyűek voltunk hogy
csuda-nagynak képzeljük magunkat.

az új idők felfedezésének
kora amikor mi
valóban hittük hogy történelmet
csinálunk. megesküdtünk volna
hogy fiatalon halunk meg.

volt olyan idő is amikor
meg nem értett szobroknak
képzeltük magunkat az udvar
kegyeltjei által. akik maradiak
voltak és töketlen puritánok.

*a fost și o vreme când îi invidiam
pe cei din buricul târgului
unde freamătă viața
suficient de naivi încît
să ne credem grozavi.*

*vremea descoperirilor
de vremi noi în care
noi chiar credeam că vom face
istorie. în care eram convinși
că vom muri tineri.*

*a fost și o vreme în care
noi chiar ne vedeam statui
neînțeleși de cei din buricul
târgului. de cei cu convingeri
conservatoare și puritani impotenți.*

románcféleség
(un fel de romanță)

északról havak jönnek
délről
hallgatás
még szólítgatnak engem
hallom a szólítást

még hiszel a jelekben
s én meghajtom magam
új éjszaka köszönt ránk
súlyos álomtalan

a vágy ismét felébred
sápadt és elgyötört
te még az asszonyom vagy
akit ura köszönt

még szólongatsz is egyre
hallom a szólítást
északi havakon
által
a déli hallgatást.

*vin zăpezi din norduri
vin tăceri
din sud
ea mă cheamă încă
eu înc-o aud*

*ea mai crede-n semne
eu mă-nchin la semn
vine iar o noapte
grea ca un îndemn*

*vine iarăși dorul
palid de nesomn
ea îmi mai e doamnă
eu îi mai sînt domn*

*ea mă cheamă încă
eu înc-o aud
prin ninsori
din norduri
prin tăceri din sud.*

**reggelek
(dimineți)**

reggeli köd július havában
akárha a nyár
karjába dőlnél
s mire felébredsz a lepedődön ott az ősz

rúzsoltos reggelek
szerencsés éjjelek után

reggel amint eszembe jut
ártatlan és szőke
szerelmed
egy furcsa éden
amelyből hol a kígyó
hiányzott
hol az alma
hol te
hol a pillanat
amelyben megfoghatnak a vétek

*dimineată cu ceață în luna lui iulie
ca și cum te-ai culca
în brațele verii
și te-ai trezi în așternut cu toamna*

*dimineți cu urme de ruj
după nopți norocoase*

*dimineată aducându-mi aminte
de dragostea ta
inocentă și blondă
un eden ciudat
din care lipsea
când șarpele
când mărul
când tu
când clipa care
să pună la cale păcatul*

álomasszony
(femeia din vis)

hátratekintek és nem látlak.

se jobbra se
balra. se menni
se jönni.

se péntek
se csütörtök.

voltál?
létezel?

*mă uit în urmă și nu te văd.
nici în dreapta și nici
în stînga. nici venind
nici plecînd.*

*nici vineri
nici joi.*

*ai fost?
ești?*

pillanat
(clipă)

júniusi éjszaka későn. kihívó
kezdet. csábítás
harapj belé.

a nyarat az elmúlás
szelleme kísérti.

egy asszony.

az esők elmosták
a nyomokat. az ősök elmázolták
orcája képét

érintetlen maradt
a pillanat.

*tîrziul nopții de iunie. un provocator
început. o ispită
din care să muști.*

*vară bîntuită
de duhul trecerii.*

o femeie.

*ploile au spălat
urmele. toamnele-au șters
imaginea chipului ei.*

*neatinsă a rămas
clipa.*

***a hosszas hallgatás nyara
(vara tăcerilor lungi)***

*lépesméz a hallgatás
oly keserű a tiéd
csakán a te oldaladon
nyílnak az estikék*

*csakán a te oldaladról
nyílik a messzi út
súlyos hallgatásod mélyén
harangok gyásza zúg*

*csak te vagy úgy hogy nem is vagy
csak melletted örök az eső
harmat-birodalomban
a völgy is könnyező*

*fagure de miere-i tăcerea
numai tăcerea ta e amară
numai în partea
dinspre tine e seară*

*numai în partea
dinspre tine-i departe
numai în tăcerea ta grea
bat clopotele a moarte*

*doar tu ești fără să fii
doar dinspre tine tot plouă
în valea cu rouă
din ținutul de rouă*

éji órán (nocturnă)

olykor egy-egy éji órán
megismétlődik mindig ugyanaz: valaki
lassan közelít megáll
mintha tétován majd
miként a valahonnan
visszatérő ágyában
valaki mást talál

nem látom
csak érzem jelen van
nem tudom mennyi a valóság s mennyi az álom

mindenegy ilyen éjszakán
a ház előtti lámpaoszlopon a fénycső
kiég és tök-
sötétre ébredek
s kakasszóig sem
bírok visszaaludni
pedig a kósza árnyak menekülnek
s az alvás működésbe hozza az álom-
gépet nappali történésekre programozva.

*din când în când la anumite ore din noapte
aceeași scenă se repetă la nesfârșit: cineva
se apropie-ncet se oprește
parcă nedumerit apoi
ca atunci când te-ntorci
de undeva și găsești
în patul tău pe altcineva*

*nu îl văd
îi simt doar prezența
nu știu cât e realitate și cât vis*

*de fiecare dată în astfel de nopți
becul de pe stîlpul din fața casei
se arde și mă trezesc
într-un întuneric compact*

*și nu mai pot să adorm
pînă la trîmbițatul cocoșilor
care alungă rătăcitoarele umbre
și somnul își pune în mișcare mașina
de vise programată pentru scenarii de zi.*

***egy domb s egy másik domb között
(între un deal și un alt deal)***

a falu kitölti egy domb s egy másik domb
közti űrt. nem tudni pontosan
ha eleinte tenger-
mélység volt itt avagy
istenek feredője csupán.

most mindent benőtt a fű.
néma utak kapaszkodnak szelíd lejtőkön
régí házak közt
egyazon örök ég alatt.

bokros csönd hízik
a kertek mélyén
mint éjjeli szellemjáráskor
mint a szűzerdő hűvösében.

a falu: az élet egy cseppje. meggyűlt
idő egy domb és egy másik
domb közt. senki se tudja megmondani
idővel hajók útja ér itt véget
vagy csak tévelygő hűvös szelek
adnak egymásnak titkos találkát.

*satul umple golul dintre un deal
și un alt deal. nu se știe precis
dacă înainte a fost un adînc
de mare aici sau
doar o scăldătoare a zeilor.*

*acum peste tot crește iarba.
drumuri tăcute urcă pantele line
printre case vechi
sub același etern cer.*

*liniști rotunde rodesc
prin grădini adînci
ca nopțile bîntuite de iele
ca răcoarea prin neumblate păduri.*

*satul: picătură de viață. timp
adunat între un deal și
alt deal. nimeni nu ar putea spune
dacă va fi peste vremuri aici
capătul de drum al unor corăbii
sau doar un loc pentru întâlnirile
de taină ale rătăcitoarelor vânturi.*

***erdélyi vidék
(provincie transilvană)***

július eleji reggel. a torony-
óra pontos időt jelez
versenyben a virág-
órával. a napban szikrányi folt sincs.
sehol egy lélek
ki az égbe sietne.

céltalanul. a jelenben.
itt és most.

ígéretes júlisi reggel
a sietős tarka tömeggel. a mentő-
kocsi szirénázásával mitől a szentek
is felébrednek
az ódon katedrálisokban
hatalmas szobraik mélyén.
mint hajdanán eláraszt
egy pillanatra a vidék levegője
fél évszázaddal korábbi illatot

*dimineață de început de iulie. ceasul
din turn anunță ora exactă
la concurență cu ceasul
de flori. nici o pată în soare.
nici un suflet să urce
în grabă spre cer.*

*fără o țintă precisă. prezentă
în aici și acum.*

*dimineață promițătoare de iulie
cu graba mulțimii pestrițe. cu sirena
ambulanței trezind sfinții
din vechile catedrale*

*cu statuile uriașe
precum odinioară așa mă învăluie
pentru o clipă aerul de provincie
parfumul tău de acum o jumătate de veac.*

***vadász és vad
(vânător și vînat)***

esély és kockázat. gyilkos és áldozat.
ki menti ki a gyöngye madárkát
a sas karmaiból
hiszen csak a mennydörgés
csak a villám éri utol
milyen esélyei volnának
az élet törvényeinek.

ki kicsodát
mentsen meg ha egyszer
minden elrendeltetett.
megszabott. ha egyszer
a gépezetet beindították.
ki garantálhatja
hogy a karmok közül kiszabadult madár
valaha szállni tud még egyáltalán.

*șansă și risc. ucigaș și victimă.
cine să salveze umila pasăre
din ghearele vulturului
pe care doar tunetul
doar fulgerul îl poate atinge
ce șanse ar avea
legile viețuirii.*

*cine pe cine
să salveze odată
ce totul a fost stabilit.
hotărît. odată ce mecanismul
a fost pus în mișcare.
cine ar putea garanta
că pasărea scăpată din gheare
ar mai putea vreodată zbura.*

***a csendösvény
(cărarea cu liniște)***

én kimondom a neved
ők pedig mást
értenek uram
én az égbe vivő
ösvényről érdeklődöm ők
az utat mutatják
a keresztekkel teli dombra

én a csendösvényt keresem
ahol majd meghallom
lépteid te pedig
oly messze vagy
magányomban uram

*eu îți rostesc numele
și ei altceva
înțeleag doamne
eu întreb de cărarea
spre cer și ei
îmi arată drumul
spre dealul cu cruci*

*eu caut cărarea cu liniște
pe care să îți aud
pașii și tu
ești atât de departe
în singurătatea mea doamne*

***a kávé utáni kávé
(cafeaua de după cafea)***

azon túl hogy a második kávé
sokkal keserűbb volt minden
maradt a régiben: az alkony
jóval közelebb mint
a napkelte a pokol
sokkal valószínűbb
a beígért
mennynél

*dincolo de faptul că a doua cafea
a fost mult mai amară totul
a rămas cum a fost: apusul
mult mai aproape decît
răsăritul infernul
mult mai real
decît raiul
promis*

szabadság és kockázat (libertate și risc)

egyfajta gordiuszi csomó. felgombolyított
utak. a választás
szabadsága. a mások
útfára lépés kockázata.

végtelen vidékek
parttalan égbolt.

kockáztatod hogy helyedet életed
értelmét nem leled. véletlenül
születtél
ott és amikor nem kellene.

*un fel de nod gordian. un ghem
de drumuri. libertatea
de a alege. riscul
de a urma drumul altcuiva.*

*nemărginite ținuturi
cer fără țarm.*

*riscul de a nu-ți găsi locul
și rostul. împlinirea
de a te naște
cînd și unde nu trebuie.*

végtére (până la urmă)

tehát ott nálad az égben
is létezik
megkülönböztetés
ranglétra

vagyis miként
a földön úgy az égben is

tehát mégis
végtére
csak a halálban
vagyunk egyenlők uram

*deci și acolo la tine
în ceruri există
reguli clasificări
ierarhii*

*deci precum
pe pământ și în cer*

*deci totuși
până la urmă
doar în moarte
suntem doamne egali*

hármaskép (triptic)

1.
éjjel. kígyózó sor a dombon
a templom előtt.
fényt osztanak.

2.
kacajok a hetedik mennyországból -
ma sem te vagy
akire vártak.

3.
tél a kihalt faluban.
az angyal beszegezi
a templomajtót.

1.

*noapte. coadă la biserică
de pe deal. se
dă lumină.*

2.

*rîsete ca-n al nouălea cer
nu ești nici astăzi
cel așteptat.*

3.

*iarnă în satul fără locuitori.
îngerul bate în cuie
ușa bisericii.*

***miként az árnyék. mint a füst
(ca umbra. ca fumul)***

az ég olyan fakókék
s míg feléje tart a lélek
könnyedén lebegve
miként az árnyék mint a füst
melyből szélszárnyú
felhő támad
se igazság se káprázat

a lélek még meleg. pára
útban a magasság felé mitől
a test örökké rettegett.
lélek és kétely
elhagyott életek s nyomukban
a meddő remény
tavasz mely nem jött el soha

*cerul de un albăstriu șters
și urcînd spre el sufletul
în ușoară plutire
ca umbra ca fumul
din care se înfiripă
norul cu aripi de vînt
nici adevăr nici iluzie*

*suflet cald încă. abur
urcînd înaltul de care
trupului i-a fost teamă mereu*

*suflet și căutare
vieți părăsite și-n urmă
speranța neîmplinită
o primăvară care n-a mai venit.*

vonatok és állomások (trenuri și gări)

a nyár peremén elhagyott őrház.
vasúti megálló hasonlatos
ahhoz melyben tolsztoj a teljességbe
tartó vonatra várt. ma csupa rom.
amelyben nagyot botlik
a sebes léptű idő.

egy megálló. egy pont
egy leomlott világ térképén
egy roppant oroszországban
hol ezernyi tolsztoj ténfereg.

az idő peremén egy vasúti megálló ahol
az elgyötört szél megpihen
eszedbe juttatva tolsztojt
ahol úgy végezheted mint egy szánalmas
csavargó ki vár egy
vonatra mely nem halad át soha.

*la marginea verii un canton părăsit.
o haltă de fapt amintind
de cea în care aștepta tolstoi trenul
spre desăvîrșire. o ruină acum
în care se-mpiedică
în mersul lui grăbit timpul.*

*o haltă, un punct
pe harta unui univers în ruină
într-o rusie uriașă
cu mii de tolstoi rătăcitori.*

*la marginea vremii o haltă în care
își găsește-adăpost ostenit vîntul
aducîndu-ți aminte de tolstoi
unde poți sfîrși ca un biet
vagabond așteptînd
un tren care nu va mai trece nicicînd.*

december
(decembrie)

decemberi fehérség a gyermekkor nélküli nyomokon.
szánok helyett
az úton
emlékek siklanak.

*alb de decembrie peste
urme fără copilărie.
în loc de sănii
trec pe drum
amintiri.*

muskátlis ablakok
(mușcatele din fereastră)

a muskátlik elalszanak s álmukból fölriadnak
lélegzetüktől megborzonganak
a málladozó függönyök akár
a júniusi pára

a hunyt szemű ablakokban
virágoskertről álmodnak
az édenről
ez a halandók balga álma

az éj keresztjére szögezve
a felhő árnya míg szőke angyalok
leszállni készülődnek
a siralom völgyeibe

a muskátlik elalszanak s álmukban meghalnak
a házak ablakában
ahol egy ideig még él
azok emléke akik már nem élnek

*adorm mușcatele și tresar în somn
respirația lor înfioară
perdele în destrămare precum
aburul lunii de iunie*

*în stinse ferestre
visează grădini cu flori
colțuri de rai
ca în visele de muritor naiv*

*țintuită pe crucea nopții
umbra norului în vreme ce înger
blonzi se pregătesc să coboare
în văile plîngerii*

*adorm mușcatele și mor în somn
în ferestrele caselor
în care vie mai rămîne o vreme
doar amintirea celor ce nu mai sînt*

híd a folyón (pod peste rîu)

*a folyó feletti hídon átrobog a mentő.
sántikálva halad át egy kiveret kutya.
átgurul egy trabant-kerekű szekér.
átgyalogol egy ember magában motyogva.*

*híd nélkül a város véget érne
a hallgatag füzek szegélyezte parton.
nélküle meg kellene tanulni repülni
vagy a vízen járni.*

*a boltozatos híd a lusta vízfolyás fölött
egy fűz mossza fűrtjeit
az árnyékos tükörben.
a szellő úgy simít végig mindenen akár egy refrén.*

*pe podul de peste rîu trece mașina salvării,
trece șchiopătînd un cîine fără stăpîn.
trece o căruță cu roți de trabant.
trece un om vorbind singur.*

*fără pod orașul s-ar termina
la malul rîului cu sălcii tăcute.
fără el ar trebui să înveți să zbori
sau să umbli pe ape.*

*lîngă podul arcuit peste curgerea lenevoasă
o salcă își spală pletele-n
oglindea umbrită.
adierea le prinde pe toate-n refren.*

ami ránk marad / ceea ce ne rămâne (2014)

álombeli vers (poemul din vis)

holdas éjjeli álmod hogy verset
írsz. nem tudod hogy az első
reggeli órán írott vers
ama álmodott. emlékszel
az alábbi idézetre: „a festő nem tudja
ki fest az ő kezével
s a költő sem hogy keze által ki ír.”
eszedbe jut coleridge
ezernyi befejezetlen költeménye,
hiszen: „aki költői tapasztalattal bír
ráébred hogy azok a versek
távolról jönnek odaátról
s az utolsókat másvalaki írta.”

éjszaka száz és ezernyi más
éjjel után. sok év után
melyekből nem hiányzott a tárgyra utaló
spekuláció s a kérdés maga
hogy vajon nem esett meg ugyanez
az én versemmel is.

*noapte cu lună în care te visezi scriind un
poem. nu știi dacă poemul scris
la primele ore ale dimineții
e cel visat. îți amintești
următorul citat: „pictorul nu știe
cine pictează cu mâinile sale
nici poetul cine scrie cu mâinile sale.”
te gândești la miile de poeme
ale lui coleridge lăsate neterminate
pentru că: „cel cu experiență poetică
își va da seama că acele versuri
sunt venite de departe de dincolo
și că ultimele au fost scrise de altcineva.”*

*noapte după sute și mii
de alte nopți, după ani mulți
din care nu au lipsit speculațiile*

*pe acest subiect și-ntrebarea
dacă nu va fi fiind totuși
și cu poezia asta ceva.*

***tavaszi nagytakarítás
(curățenie de primăvară)***

tavaszi lomtalanításkor legutóbb
valamely helyen valamely napon
egyéb kacatokkal egyetemben
halomnyi könyvet hordtak
a ház mögé az utolsó
betűig tűzre kerültek

hasonló alkalommal valahol
több tucat kilométernyire onnan
más könyvek a városszéli
tömbház mögötti kukában
végezték

szerzőik élnek vagy sem egyesek
továbbra is szobrot álmodnak magukról
s nincs az a tavasz mely megingatná
hitüket: zseni vagyok. a képlet
túloldalán
pedig a világ valós időben éli
a könyörtelen valót

*cu prilejul ultimei curățenii de primăvară
într-o așezare oarecare dintr-o zi oarecare
au fost duse cu alte lucruri
nefolositoare mai multe cărți
în spatele casei și arse
până la ultima literă.*

*cu același prilej undeva
la zeci de kilometri distanță
alte cărți au ajuns
în tomberonul cu gunoi din spatele
unui bloc de cartier mărginaș.*

*autorii trăiesc sau nu. unii
continuă să se viseze statui
fără ca vreo primăvară să le clatine
încrederea în geniul lor. de partea*

*cealaltă a ficțiunii
se trăiește pe viu
neiertătoare realitatea.*

***ki kicsodát
(cine pe cine)***

ki a kísérő immár és ki
az elkísért ahogy az idő múlik. ki
kit kísér
árnyékok ütemére.

ki és kinek
az útitársa.

ki állíthat meg
utadban az alfától
a te ómegáig
amelyen még annyi
a felednivaló. a sajnálatos
akár egy vesztett szerelem.

*ci care este însoțitorul și care
cel însoțit în mersul
cu timpul, cine
pe cine-nsoțește
în mersul cu umbra ta.*

*cine și cui
îi e tovarăș de drum.*

*cine te poate opri
în mersul dinspre
alfa spre omega ta
cu atâtea de uitat
încă. de regretat
ca pe o dragoste când o pierzi*

***születésnap
(aniversară)***

ma van a születésnapom. ma
hallani se akarok
a politikáról a válságokról
se a világvégéről. ma
azt akarom hogy semmit se akarjak.

ma nem szeretnék tudni
se látogatásról se köszöntőkről
melyek akár a tavalyiak
a két év előttiék a mindenkoriak.

a ma az én napom és jogom van
úgy tölteni mintha a
többi nap nem is létezne.
mintha csak magam lennék a földön.
egy évben egyszer ti is
megjátszhatnátok: nem léteztek. egy nap
mely olyan lenne nélkülem
mintha meg se történt volna.

*astăzi e ziua mea de naștere. astăzi
nu vreau să aud nici de
politică nici de crize
nici de sfârșitul lumii. astăzi
vreau să nu vreau nimic.*

*astăzi nu vreau să știu
nici de vizite nici de urările
identice cu cele de anul trecut
de acum doi ani și din totdeauna.*

*astăzi e ziua mea și am dreptul
să o trăiesc ca și cum
celelalte zile n-ar exista.
ca și cum aș fi doar eu pe pământ.
odată pe an vă puteți preface
și voi că nu existați. o zi
care fără mine ar fi
ca și cum nu s-ar fi întâmplat.*

esős idő (când plouă)

esős időben a paraszt a kocsmában füstölődik
kapadohánnal és fenyővíztől ázik
kineveti a szerencsétlen
gyárban tipródó városit

így jár kinek nincs olvasnivaló
pénze vagy kedve hogy gyermeket nemzzen

esős időben eszedbe jut
hogy parasztyerek voltál akit
az eső hozott nem a gólya
mint a városi kölyköket

hosszú egyhangú esős napokon
néha egyfajta parasztnak érzed magad.

ilyenkor a fény
zavaros lesz. a nappal akár egy ázott pulyka.
az esernyők járókelő
gombák özönlése. klasszikus
kép egy félresikerült vízőzönről.

*când plouă țăranul se-afumă la crâșmă
cu țigări fără filtru și rachiu de brad
și râde de amărâtul de orășean
care trage la șaibă prin fabrici.*

*asta dacă nu are bani
de numărat sau chef să facă copii -.*

*când plouă îți aduce aminte
că ai fost copil de țăran
pe care l-a adus ploaia nu barza
ca pe copiii de la oraș.*

*în zile cu ploi lungi monotone
te simți uneori un fel de țăran.*

*pe o astfel de vreme lumina
se tulbură. ziua e o curcă plouată.
umbrelele o invazie
de ciuperci umblătoare. imagine
clasică a încă unui potop ratat.*

megállapítás (constatare)

petre țițea tizenhárom
évet ült „egy
hülye nép miatt”.

én húsz könyvet írtam
ugyanannak a népnek.

eliade brâncuși cioran
más népek körében
boldogult. én még itt vagyok.

*petre țiuțea a făcut treispe ani
de pușcărie „pentru
un popor idiot”.*

*eu am scris douăzeci de cărți
pentru același popor.*

*eliade brâncuși cioran
și-au găsit împlinirea la
alte popoare. eu sunt încă aici.*

***kettővel osztva
(împărțire la doi)***

össz el kettővel minden
várakozást. minden távolt
és közelt. néha ugorj át
nyarakat. néha percek
szerencsés éjjeleket
szerencsétlen napok után.

élj át mindent
mintha a világ
végetérni készülődne
másnap

hogy azt mondhasd magadnak
aminek meg kellett
történnie megtörtént
vedd észre hogy a világ
akkor is létezik ha
már nem olyan mint egykor az elején.

*să împărți la doi fiecare
așteptare, fiecare departe
și aproape, să treci uneori
veri. uneori clipe
în nopți norocoase
după zile fără noroc.*

*să trăiești totul
ca și cum lumea
ar urma să sfârșească
a doua zi.*

*să îți poți spune
că ceea ce trebuia să
se întâmple s-a întâmplat
să constați că lumea
există chiar dacă nu
mai e ce a fost la-nceput.*

kutya-ember (câinele-om)

hogyha már jobban törődünk az ebekkel
mint az emberrel mondd azt magadnak te is
hogy az utcasarkon ácsorgó teremtmény
a kóbor kuvaszok egyike
s hajítsd oda kenyered héját
mely túl kemény
érzékeny fogadnak
sorold be gesztusod a jó-
tétemények közé de ezúttal ne számíts
hálanyalintásra kezed

*acum dacă ne pasă mai mult de câine
decât de om spune-ți și tu
că arătarea de la colțul străzii
e una din javrele comunitare
și aruncă-i coaja de pâine
oricum prea tare
pentru dinții tăi prețioși
așează gestul tău lângă faptele
bune fără să aștepti
de data aceasta
limba care linge recunoscător mâna.*

a szerelem egyszerű szabályaiból (din regulile simple ale dragostei)

mielőtt szólnál a szerelemről
tanuld meg mi a messzeség.
tanulj meg hallgatni.

ne beszélj a havazásról
mikor épp csak elkezdődik a nyár
a holnapról amikor köröskörül még
oly sok a máma.

tanulj meg nézni.

mielőtt a szerelem
fölgerjesztene
tanulj meg tüzet gyújtani.

mielőtt a szerelemről szólnál
tanuld meg óvni. még senki
nem talált föl valamit helyébe a földön.

*înainte să vorbești despre dragoste
învață ce-i depărtarea.
învață să taci.*

*nu vorbi de ninsori
când vara abia începe.
despre mâine când în jur e atât
de mult azi.*

învață să vezi.

*înainte ca dragostea
să îți țină de cald
învați să aprinzi focul.*

*înainte să vorbești despre dragoste
învață să o păstrezi. nimeni
nu i-a găsit un înlocuitor pe pământ.*

**fehér felhősdí. feketék
(de-a norii albi. norii negri)**

angyalok kiterítette ruhák a napon.
bárányszelíd felhők. könnyűek
mint a szárnyrakelt lelkek.

ködfelhők. füstből valók.

felhők miket a hangok
szólítanak oda. majd elúznak

versben tévelygő fellegek.

mozgó világok.
változó formák. tiszavirágok.
földre szóródott magasság.

*rufe întinse de înger la soare.
nori blânzi ca mieii. uşori
ca sufletele înaripate.*

nori de ceată. de fum.

*nori pe care clopotele
îi cheamă şi îi alungă.*

nori rătăcind prin poeme.

*lumi în mişcare.
forme schimbătoare. efemere
înalturi risipite pe pământ.*

***boldogságok / változat
(fericiri / variantă)***

boldog mint a vak kéregető kalapja
mibe a rézpénz hull
mint a repkény a kő-
falon. boldog
akár a nyár a bimbózó
mellek között. mint a csók
a szentképen.

boldog mint az állomásra befutó
vonat füttye. mint a fű
amit megkímélt a kasza.

boldog mint a lány
köldökén a fülbevaló. mint a harmat-
csepp a réti virágon.
boldog mint egy felhőcsorda
a hajnal irdatlan
mezején ha mindezek
valóban boldogságnak számítanak

*fericit ca pălăria cerșetorului orb
în care cade banul de-aramă.
ca iedera pe zidul
de piatră, fericit
ca vara-ntre sânii
în pârg. ca sărutul
pe icoane de sfinți.*

*fericit ca şuierul trenului
la intrarea în gară. ca iarba
neatinsă de coasă.*

*fericit cum cercelul
în buricul de fată. ca stropul
de rouă pe floarea de câmp.
fericit ca o turmă de nori
pe câmpia vastă a
răsăritului dacă toate
acestea sunt cu adevărat fericiți.*

hát hol van (ci unde)

gondolataim nyári viharában
eső utáni gombák
a szavak.

hát hol van
a szivárvány és hol
a napsugár.

hol a gombaszedők.

üresek
pincéi az ősznek
mely ravaszul közelít

*furtună de vară gândurile,
ciuperci după ploaie
cuvintele.*

*ci unde e
curcubeul și unde
raza de soare.*

unde-s culegătorii.

*goale
cămăřile toamnei
care viclean se apropie.*

mínusz és plusz közt (între minus și plus)

libasorban a napok szereplőkkel és eseményekkel. egy
jegyzetomb egy bizalmas napló
olvashatatlan passzusok elveszett oldalak
az emlékezetből annál jelenvalóbb pillanatok
minél inkább szeretnéd őket felejtetni.

közben tovább lélegzel. loholsz.
könyökölsz. létezel. eszelős tavaszi
pillangóröpdösés. a napsugár
csápként tapogat köröskörül
a repedést kutatva.

közben eljön a nyár.
közben meghúzzák a harangokat
és esőért imádkoznak. közben
fohászkodnak hogy elálljon.

közben jönnek még napok és tovatűnnek
csak a lekaszálatlan fű marad
s a benne fészkelő szerelmek.

közben beérik a fosóka is.
közben megjön az ősz. megváltozik
ami az időnek fontos lehet
mínusz és plusz közt a pillanatnyi
fellángolás és az emésztő tűz közt surran az élet.

*zile în șir indian cu personaje și întâmplări, un
caiet de însemnări un jurnal intim
memoria cu pasaje ilizibile cu pagini
pierdute cu momente cu atât mai prezente
cu cât de mult ai vrea să le uiți.*

*între timp continui să respiri, să alergi,
să dai din coate, să exiști, zbor sturlubatic
de fluturi primăvara. raza de soare
pipăie ca un tentacul împrejurul
în căutarea fisurii.*

*între timp vine vara.
între timp trag clopotele
și ne rugăm să plouă. între timp
ne rugăm să stea.*

*între timp mai vin niște zile și trec
doar iarba necosită rămâne
își fac iubirile cuib în ea.*

*între timp s-au copt corcodușele.
între timp vine toamna. altele sunt
cele ce intră în calculul vremii
între minus și plus între scipiri
de o clipă și focuri care mistuie se trec viețile.*

másképpen mondom (cu alte cuvinte)

*mint a tenger homokja mint a falevél a földi
halandók. mint a fű a földgolyó
roppant ezredéves
társégein.*

*a földi halandó sose
vegyüljön
a másfajta társadalmi
helyzetűekkel. neki szeretnie kell
az édes hazát és a szomszéd kecskéjét.
ne kívánja felebarátja asszonyát.
legyen büszke fajtájára
és nevensen mikor földobja a talpát.*

*a földi halandó helyzete az,
hogy minél kevesebb helyzete legyen.
másképpen mondva a földi halandó
legyen mindig földi halandó.*

*ca nisipul mării ca frunza muritorii
de rând. ca iarba pe vastele
întinderi milenare ale
planetei pământ.*

*niciodată muritorul de rând
nu trebuie să se-amestece
cu cei de o altă condiție*

*socială. el trebuie să iubească
patria mamă și capra vecinului.
să nu râvnească femeia aproapelui.
să fie mândru de nația lui
și să moară râzând.*

*condiția muritorului de rând este
să aibă tot mai puține condiții.
cu alte cuvinte muritorul de rând
să fie întotdeauna muritorul de rând.*

***más versek, a szerző ugyanaz
(alte versuri, același autor)***

*az utolsó vers még címtelen. az első
verssornak semmi köze a másodikhoz.
a harmadikkal rímek csupán.
egyes a hármassal. kettes a négyessel.*

*az ötszázhetvennégyes gyorsan
írt vers és a város és falu közötti
autóbuszban írt vers között
sincs semmi kapcsolat.*

*a múlt télen írott vers
fehérebb azoknál amiket
ezen a télen írok
a füstfüggönyös ablak előtt.*

*ez a vers nem jár több haszonnal
számomra annál amit
hét napja vagy hét éve írtam. talán
a rímes némileg többet hoz a szabadversnél.*

*ultimul poem încă nu are titlu. primul
vers nu are legătură cu-al doilea.
cu al treilea doar rimează.
unu cu trei. doi cu patru.*

*poemul scris în acceleratul
cinci sute șaptezeci și patru nu are
nici o legătură cu cel scris în autobuzul
care face legătura între sat și oraș.*

*poemul scris în iarna trecută
e mai alb decât cele pe care
le scriu în iarna aceasta
lângă fereastra cu perdele de fum.*

*poemul acesta nu-mi va aduce
mai mult folos decât cel de acum
șapte zile sau șapte ani. cel
cu rimă mai mult decât cel în vers alb.*

***ismételt halasztás
(repetabila amânare)***

a világvégét
ismét
elnapolták.

még dolgoznak
az ígért mennyországon.

*apocalipsa a fost
amânată
din nou.*

*se lucrează încă
la raiul promis.*

***ha már ügyis beesteledett
(dacă tot s-a făcut seară)***

most hogy már ügyis beesteledett hagyjuk
a dolgokat megtörténni.
az égieket a mennyei kéken.
a temetőbelieket hogy örök álmukat
aludják. az irreális higgye magát valósnak.
a folyók folyjanak. a hegyek álljanak.

amatőr fényképész
homályos képei.

hamarosan kezdődnek az éjjeli
bolondozások. ördögöcskék bújnak
az alkalmi kurvákba. a tömény
italos pohárba. az új szerető
illatszerébe.

és ha már úgy is eljön az éj hagyjuk
a malmokat is szelet őrölni. a század
haladjon a maga útján
a világ higgye magát eléggé
meggyőzőnek hogy embernek lenni
sem annyira rossz ezen a földön.

*acum dacă tot s-a făcut seară să lăsăm
lucrurile să își urmeze cursul,
pe cei din cer în albastrul lor.
pe cei din cimitire să-și doarmă
vecia, irealul să se creadă real.
râurile să curgă, dealurile să stea.*

*imagini neclare
de fotograf amator.*

*în curând vor începe nocturnele
nebunii, diavoli mici se strecoară
în curvele de ocazie. în paharul
cu băuturi tari. în
parfumul noii amante.*

*și dacă tot se va înnopta să lăsăm
și morile să macine vânt. veacul
să își urmeze drumul
lumea să se creadă destul de
convingătoare că nici om nu-i chiar
atât de rău să fii pe planeta pământ.*

***egy verssel kezdődött
(pornind de la un vers)***

még azt se mondhatod hogy rossz
napod van. minden ugyanúgy
indul és végződik. se hideg
se meleg. mint az eső-
víz. mint a réti
virágokból főtt tea. semmit-
mondó napok.
amikről nincs mit mondanod.

egyetlen mosolyért egy tavaszias
szellőért odaadnád.

egy pillanatért amelyben el-
mondhatod hogy a vers mégsem
gyógyíthatatlan kór. hogy a szerelem
múló nátha csupán.

szeles napok. felhősek. tavasz-
ízűek mikor vetkőznek
a rózsák. elmosódott képek.
berekedt kürtök amelyek
szépségüket harsogták.
napok melyeken nem tudhatod
hogy az utcán ki vár rád:
a fehér vagy a fekete angyal.

töprengve állsz és a világot bámulod.
lehet hogy minden ami számít
az valójában a faj.
nem az egyén. füstbement álmok
a hosszú furcsa éjszakákban
várakozva. mindegyre
felriadva ahányszor csak a cseresznyefa
ága ablakodra koppant.

*nici nu poți spune măcar cǎ ai
o zi proastă, toate încep
și sfârșesc la fel. nici reci
nici fierbinți, ca apa
de ploaie, ca ceaiul
din flori de câmp. zile
care nu-ți spun nimic.
despre care nu poți spune nimic.*

*pe un singur surâs pe un vânt
primăvăratec le-ai da.
pe o clipă în care să poți
spune că poezia nu-i totuși
o boală incurabilă, că dragostea
e o viroză trecătoare doar.*

*zile cu vânturile, cu norii, cu
gustul de toamnă când se scutură
trandafirii, răvășite imagini,
ruginite strunele care
le-a cântat frumusețea.
zile în care n-ai cum să știi
acă în stradă te-așteaptă
îngerul alb sau îngerul negru.*

*stai gânditor și te uiți la lume.
poate că tot ceea ce contează
e într-adevăr specia.
nu individul. vise ratate
în lungile ciudatele nopți
așteptând, tresărind
de fiecare dată când creanga
de cireș îți bate-n fereastră.*

***a bú árnyéka
(sumbria)***

*harapós napfény. körmös
a szél. a völgy busong velünk.
életünk fals, hamis.
árnyakat kergetünk.*

*o-la-la o-la-la
szíved hamisan dalol.
hi-hi-hi nyüszít az élet
a kutya vacka alól.*

*kóválygó holló-
napoktól hangos
a csatatér*

*ezernyi hullá közül csak
a halál az aki él*

*soare cu dinți. vânturi
cu ghiare. văi sumbre.
trăiri surogat.
vânare de umbre.*

*o-la-la o-la-la
falsează inima ta.
hi-hi-hi chicotește
viața cățea.*

*cra-cra se aud
zilele corb peste
câmpuri de bătălie.*

*printre mii de cadavre
doar moartea e vie.*

viszonylagos csönd
(liniște relativă)

viszonylagos csönd a várban
agyagfalait nem kerülték el
a nemvárt veszélyek. bármikor
sor kerülhet egy váratlan
rajtaütésre. egy lerohanásra.

bármely pillanatban meghalhatunk
a mai győztesek és a
holnapi legyőzöttek közötti
összeecsapásban.

bármelyik várnak megvannak a sebezhető
pontjai. bármelyik
megnyert ütközet bármilyen
fegyverszünet csak
elodázza a pillanatot
amikor minden romba dől.

*liniște relativă în cetatea cu
ziduri de lut neocolită
de nebănuite primejdii. oricând
se poate pune la cale
un desant. o invazie.*

*în orice moment se poate muri
în confruntarea
dintre învingătorii de azi
învingii de mâine.*

*orice cetate are punctele ei
vulnerabile. orice
bătălie câștigată orice
armistițiu e doar
o amânare a clipei
când va fi transformată-n ruină.*

fázós vers
(poem friguros)

a kályha melege fogatlan tél lehe
ennek a versnek
nincs fűtése se.

az alkony hóviharzik
szibériát
késlekedik a szó
a fagyon át.

vacog a gondolat
hideg a hallgatás
s az emlék
is túlvilági
mintha egy képen lennénk
a véghetetlen sarkon
kettőnkre mért magányban.

hideg van mint a kutyaszívben
s bennünket az élet
elevenen temetne el.
a kályha melege
a kifakult holdé
a reggelre behavazott világ felett

*căldura sobei e de iarnă știrbă
acest poem
n-are calorifer.
amurgul viscolește
cu siberii
și e târziu în cuvânt
și e ger.*

*frig și în gând
frig și în amintire
și în tăceri
de lume de apoi
ca-ntr-un tablou
cu nesfârșiri polare
ca în singurătățile în doi.*

*e frig ca într-o inimă de câine
și vrea de vii
să ne îngroape viața.
căldura sobei
e de luna stinsă
deasupra lumii ninse dimineața.*

călător prin acum / utazás a most-ban (2016)

Képek színesben (Imagini color)

Elgyötört visszhangok mintha nagyon távolról
jönneek. Kusza felhőrajok,
az olykor tökéletlen természet
valósága csupa törekvés
a tökéletesség felé.

Képek más-más, megszokott
színekben. Merengő tekintet.
Parton felejtett árnyak.

Sirályok röpte, magas árbocok után
kutatva. Fura érzés,
mintha már átéltem volna ezt a napot.

Szaggyatott visszhangok miként ha hosszú
útról. Oszladozó felhők
nyomok nélküli léptek. Sós
messzeség íze. Hullámok
melyek sosem ringattak hajót.

*Ecouri istovite ca venind de foarte
departe. Cete de nori în dezordine,
realități ale naturii uneori
imperfecte-n înversunarea ei
de a atinge perfecțiunea.*

*Imagini în diverse, obișnuitele
lor culori. Privirea care contemplă.
Umbre uitare pe țărm.*

*Zbor de pescăruși în căutare
de înalte catarge. Senzația
stranie că ai mai trăit acest azi.*

*Ecouri zdrențuite ca după un drum
lung. Nouri în destrămare,
pași care nu lasă urme. Gustul
de zări sărate. Valuri care
n-au legănat nici o corabie-n larg.*

Gondolatok, szavak (Gânduri, cuvinte)

Sehonnai gondolatok fenyegetik
a hangok, a szavak kapuját
a gondolat puskaropogás
az esti csöndben.

Gáncstalan gondolat.

Pillanatnyi gondolat a szó
nyaktiló cikkanása
a köztéren.

A gondolat, a kimondás
idején hol van az arany-
szó, a varázsige, hol
van az, ki a gondolatára figyel
mielőtt kimondaná.

*Gânduri venite de nicăieri forțând
intrarea în sunete, în cuvinte,
gând ca focul de armă
în liniștea înserării.*

Gând fără opreliști.

*Gând de o clipă cuvântul
ca fulgerul ghilotinei
în piața publică.*

*Intr-un timp al gândirii,
al rostirii unde-i cuvântul
de aur, cuvântul magic, unde
e cel care își ascultă gândul
înainte de a-1 rosti.*

Március (Martie)

Havat havaz márciusban a tél,
a tegnapi napfény tavaszt ígér,
a holnap esőket hoz talán,
mint forró nyári délután.

A szerdám oly esélytelen,
csütörtököm, te légy velem,
pénteken újra itt a tél,
vágató lova hófehér.

A szombatnak nincs vége-hossza,
az estét is oly lustán hozza,
de egyszer majd felvirrad nálad
egy rég nem látott, ritka vasárnap.

*Cum fulguie iarna de marte,
ce soare voios a fost ieri,
ce mâine ploios se anunță
ca în toiul zăludelor veri.*

*Ce zi fără șansă e miercuri,
ce zi promițătoare e joi,
vineri e ziua când iarna
se-ntoarce pe cai albi înapoi.*

*Ce lungă e sâmbăta-n care -
în leneșe treceri și seară,
aștepti duminica blondă
ca o revanșă nouă și rară.*

Szerelmek (Iubiri)

Mennyi verset írhatunk még
a haza szeretetéről,
a nő-szeretetről, mely magában
is költészet úgy hogy
bátran mondhatjuk
hogy hazád a nő.

A szerelem épp oly bonyolult
akár a vers. Verset
írni művészet, a szerelem
művészet.

Mennyi igazságot rejt minden mostanság
mikor a nő megvásárolható, a hazát
áruba bocsátják, hánynak sikerült
legalább egyetlen verset írni, mi után
úgy érzed, hogy már semmi
nem írható le.
semmi el nem olvasható.

*Câte poeme se mai pot scrie
despre iubirea de patrie,
de femeie, ea însăși
o poemă încât
s-ar putea spune
că patria ta e femeia.*

*Cu dragostea e la fel de greu
ca și cu poezia. A scrie
versuri e o artă, dragostea
e o artă.*

*Cât adevăr e în toate acum
când femeia se cumpără, patria
se vinde, câți au reușit
un poem măcar, după care
să ai senzația că nimic
nu se mai poate scrie,
nimic nu se mai poate citi.*

Emberék az utcán (Oamenii pe străzi)

Utcák, emberek, életek,
napok a futószalagon
a szél a maradék
időt görgeti.

Emberék, sorsok, élmények,
ki az, aki
felosztja az időt
a toronyórában?

Kire les
a sarok mögötti véletlen,
hánynak múlik a nap
hiábavalóan?

Régi vár útjai
kapuk és őrség nélkül
képeslapok
e század eleven embereivel.

*Străzi și oameni și vieți,
zile pe bandă rulantă,
vântul rostogolind
resturi de vremi.*

*Oameni, destine, trăiri,
cine e cel
ce împarte timpul
din turnul cu ceas?*

*Pe cine așteaptă
după colț întâmplarea,
pentru câți ziua
trece-n zadar?*

*Străzi de veche cetate
fără porți și străjeri
imagini de ilustrată
cu trăitori de secol curent.*

A vers-ember (Omul poem)

A versbéli ember azonos azzal
aki most átmegy az utcán,
az ember aki mellett néha
elüldögélsz a ligeti padon
mit sem tudván mit forral
szentnek tűnő dicsfénymentes
tarsága alatt ugyanaz
a személy akivel
olykor összetévesztenek.

A versbéli ember maga a vers-
címben szereplő ember,
eszme-ember s mikor az eszmék
elszabadulnak és megtöltöd
a verset emberekkel, álmokkal,
korának ember ő
utazó a most-ban,
nélkülözhetetlen a versben
miként a nappalnak álcázott éjjel álmai

*Omul din poem e același cu omul
care traversează acum strada,
omul de care stai uneori
alături pe banca din parc*

*fără să bănuiești ce clocește
sub chelia de sfânt
fără aură, e același
cu personajul cu care
ești confundat uneori.*

*Omul din poem e chiar omul
din titlul poemului,
omul idee când ideile
o iau razna și umpli
poemul cu oameni și vise,
e omul vremilor lui
călător prin acum,
nelipsit din poeme
ca visele nopți deghizate în zi.*

Hármasban a nyár (Vara în trei)

Barátomnak kék volt a szeme. Barátnőjének
szőke haja s ékszer
a köldökében. Zűrös egy nyár volt,
nyakló nélküli napok.

Ifjú éveinket tapostuk. Barátom
nőjéért odavoltak
képzelgő barátaink
álmaikban is kísértette őket.

Olykor hármasban kószáltunk
az asszonyillatú város utcáin
mintha csak régi regények lapjain.

A történetben alig lehetett
kitalálni, ki az aki bukik
a túlságosan is szép leányra ahhoz,
hogy a férfibarátság is fennmaradjon.

*Prietenul meu avea ochi albaștri. Prietena
lui avea părul blond și buric
cu cercei. Vara era aiurea,
zilele scăpate din frâu.*

*Anii erau încă tineri. Prietena
prietenului meu era fata cu priză
la prietenii cu fantezii
care le torturau nopțile.*

*Uneori băteam în trei străzile
prin orașul cu parfum de femeie
ca prin pagini de romane vechi.*

*O poveste în care cu greu se putea
ghici cu care dintre noi e cuplată
fata mult prea frumoasă ca totuși
o prietenie între doi țipi să poată dura.*

Létezik, létezel (Există, există)

Vannak dolgok, melyeket elfelejtenél,
helyek, miket már nem látnál viszont, szavak
amiket nem ejtesz ki, léteznek utcák,
melyeken sose jártál,
világok, amikről senki se tud, angyal-
mentes éjszakák, örökké olvasatlan maradó
könyvek, vannak találkahelyek,
ahol senki nem talál senkire.

Vannak vizek, de nem jártál rajtuk, nem
ittál belőlük, nem mártóztál meg bennük, létezik
élet a holt levelek szőnyege alatt, sőt
te is létezel, míg papírra veted
soraidd, létezik szabadvers és
csendülő rím, napok, melyeken szívesen eltűnnél,
akár az árnyék, a füst, léteznek évek,
melyekből át kellett élned minden pillanatot,
létezik egyensúly és létezik eszelősség,
annyi minden van egy világban amelyben alig
valami a tiéd és oly kevés ami illik hozzád.

*Există lucruri de care nu vrei să-ți amintești,
locuri pe care nu vrei să le revezi, cuvinte
pe care le lași nerostite, există străzi
pe care nu ți-ai purtat niciodată pașii,
lumi de care nimeni nu știe, nopți
fără îngeri, cărți pe care nu le vei citi
niciodată, există locuri de întâlnire
unde nimeni nu mai întâlnește pe nimeni.*

*Există ape pe care nu ai mers, din care
nu ai băut, în care nu te-ai scăldat, există
viață sub covorul de frunze moarte, există
chiar și tu de vreme ce așterni pe hârtie*

*aceste rânduri, există versuri albe și rime
color, zile în care ai vrea să dispari
ca umbra, ca fumul, există ani pe care a trebuit
să-i trăiești până la ultima lor secundă,
există echilibru și există sminteală,
există atâtea într-o lume în care puține
îți aparțin și puține îți sunt pe potrivă.*

***Az álomhalász
(Pescarul de vise)***

evezője kinek csobban az álom
vizén, ki az álom-
halász és hol a kenyeres kosár.

Kik az éhezők akik a nappal
kapujában ácsorognak és ki az
aki a nevedre hallgat.

Merre van a szent hegyre
kanyargó ösvény.

Kinek a lépteit hallani
az álom vizén, ki mondja meg
mi lesz az éjszaka vége.

*Luntrea cui se aude pe apele
somnului, cine-i pescarul
de vise și unde-i coșul cu pâini.*

*Cine-s flămânzii care așteaptă
la porțile zilei și cine e cel
care răspunde la numele tău.*

*Unde-i cărarea
spre muntele sfânt.*

*Pașii cui se aud
pe apele somnului, cine-ar putea
spune noaptea cum va sfârși.*

**Oly kevés
(Atât de puțin)**

Néha egyetlen szó
mikor már nem bízol
saját hited
erejében, elég
egyetlen lépés.

Olykor egyetlen kép, egyetlen
név, mely felöltözteti
és levetkőzteti a nőt
mikor a szavak
meghunyáskodva hallgatnak.

Oly kevés kell neked
néha, hogy érezd
létezel, hogy megbánás
nélkül letudhatsz
egy órát, egy napot.

*Un singur cuvânt uneori
când nu mai crezi
puterea ta
de a crede, un singur
pas e de-ajuns.*

*O imagine uneori, un
nume care îmbracă
și dezbracă femeia
când cuvintele
se dau bătute și tac.*

*Atât de puțin uneori
îți trebuie ca să simți
că ești, ca să poți î
ncheia în cele din urmă
fără regrete o oră, o zi.*

**Napok és napok
(Zile și zile)**

Nap nap után, egy égisz erő
pénteken, valamikor,
akárha egy moziban ülnél
nem messze a vászontól.

Oly ritka eset ami történt,
egy vonat, amelyről leszállsz
nyáron át tartó hosszú éjben
tobzódó színekre találsz.

Nap nap után, egyfajta szerda,
mely hallgatásból menekül,
hogyan egy késői állomásról
a múlt vonatán tovatűnj.

*Zi după zi și-un fel de vineri
întă cât un cer cândva,
ca uneori într-o secvență
pe un ecran de cinema.*

*Un fel de întâmplare rară,
un tren din care să cobori,
o noapte lungă cât o vară
ca o beție de culori.*

*Zi după zi și-un fel de miercuri,
o evadare din tăceri
ca din târziul dintr-o gară
cu trenuri rătăcind prin ieri.*

Mennyi a mennyi (Cât, câte)

Mennyi a való s mennyi a mű,
hány lépcsőt elhagyunk,
élményről élményre lépve
remélünk, lankadunk.

Mily hallgatások, mennyi szólas
okosan, oktalanul,
vizével les reánk a gázló,
mennyit égsz, mennyi a múlt.

Hány nap hagy el sietősen
összegyűlnek valahol,
pazarló ég alatt,
hol a nap a mélybe hull.

Mennyi valóság, mennyi nép
jár-ke, éli világát,
mennyi néptelen vidékre
nyitjuk éltünk virágát.

*Cât firesc și nefiresc,
câte trepte urcând
din trăire-n trăire
tot sperând, nesperând*

*Ce tăceri, câte spuneri
cu rost, fără rost,
câte ape în treceri,
cât ai ars, cât ai fost.*

*Câte zile-n grăbire
se întrec să se-adune
sub cer în risipă
de soare apune.*

*Câte lumi, câtă lume
de umblat, de purtat,
câte zări fără nume,
cât trăit într-un dat.*

Esős dal (Pluvială)

Ha kötetbe szedném valamennyi
esőt éneklő verset
ázott kutyára hasonlítana,
meztelen láb volna az esőben, egy alak
aki áriázik a fürdőszobában,
micsoda csudabogár,
az esőnek is megvannak a hívei.

Egész kötetre való
esős dal.

Egy könyv mely esőtől tocsog
villámfényben
szél lapozza
felfújható bárkákról
árhullám veszélye idején, ahogy
ez olykor megesik
kitartó szárazság után.

*Dacă aş aduna într-un volum toate
poemele inspirate de ploaie
ar arăta ca un câine ud,
ca un desculţ în ploaie, ca unul
care cântă operete sub duş,
ciudap din aceştia,
au şi ploile fanii lor.*

*Un volum în totalitate
cu caracter pluvial.*

*O carte mustind de ploi
luminată de fulgere,
răsfoită de vânt,
cu bărci pneumatice
în caz de vreo viitură, ceva
cum uneori se întâmplă
după câte o secetă prelungită.*

Keresztek a dombon (Dealul cu cruci)

Mennyi éjszaka és mennyi
várakozás a dombon álló
kereszt alatti álomban,
annyi kényszerlakhely,
annyi lakatlan otthon.

Mennyi elfeledett név,
mennyi hűvös sétány.

Mennyi késedelem
és mennyi távol
az angyalok kertjében,
annyi néma csöndet áraszt
a feltámadás harsonája

*Atâta noapte şi-atâta
aşteptare în somnul
pe dealul cu cruci,
atâtea domiciliu forţate,
atâtea case pustii.*

*Atâtea nume uitate,
atâtea friguroase alei.*

*Atâta târziu
și atâta departe
în grădina cu îngeri,
atâta tăcere
în trâmbița învierii.*

***Ha akkor
(Dacă atunci)***

Nem szenvedtél eléggé, ha
gyerekként nem hiányzott
a megkívánt játékszer, ha nem
pusztult el madarad, ha nem
maradt vissza a növése,
ha kamaszként
nem volt részed egy örült szerelemben.

Nem szenvedtél eléggé,
ha nem vesztettél el
legalább egy barátot, ha nem
fordult meg legalább egyszer a fejedben
nekivágsz a világnak
ha életedben nem búzlik
valami legalább ahogy
a shakespeare-i Dániában.

*N-ai suferit destul dacă atunci
când, copil fiind, nu ti-a lipsit
jucăria dorită, dacă nu
ti-a murit o pasăre, dacă nu
ai crescut exasperat de încet,
dacă adolescent fiind
nu ai trăit o dragoste imposibilă.*

*N-ai suferit destul
dacă nu ai pierdut
un prieten măcar, dacă nu
ti/a trecut măcar odată prin minte
să iti iei lumea în cap,
dacă în viața ta nu e putred
ceva măcar cât
în Danemarca lui Shakespeare.*

Régi és új naplók
(Jurnale vechi și noi)

Egy tizenhárom évesen meg-
kezdett napló. Tizenöt
évesen füstpamacsként
kúszik az égbe,
hol a béke örök,
ahol a dicsfény pótolja
a hírnév babérjait.

Neve: Anne Frank.

Ötven év távlatával irt
másik napló
már-már ismeretlen,
szerzője még életben. A hírnév
ritka vendég. A béke eközben
kicselezett még valamennyi időt.

*Un jurnal început la o vârstă
de treispe ani. La cinspe
ani o șuviță de fum
urcând în cer
unde pacea-i eternă,
unde aura ține loc
cununii de lauri a celebrității.*

O chema Anne Frank.

*Scris la cincizeci de ani
distanță un alt jurnal
e aproape necunoscut,
autorul trăiește încă. Celebritățile
sunt rare. Paceă a mai fentat
și ea, între timp, niște ani.*

Szürke
(Gri)

Esik és nincs megállás. Egyre csak esik
rozsa és enyészet vár
a felhőűző nyilakra.

Nyomasztó égbolt. Szürke
világhangulat.

Esik a tegnapi esőre. Az ázott
talajból versbe csurgó
örvénylő pocsolyák.

Eltűnő nyomtalan árnyak. Szőke
angyalok szárnyai becsukódva.

Miként Noé idején, esik, de senki
nem ácsolt Bárkát, mégis mindenki
szivárványt szeretne látni az égen.

*Plouă fără opreliști. Plouă continuu,
rugină și pulbere-acum
săgețile care alungau norii.*

*Cer sumbru. Atmosferă
de lume în gri.*

*Plouă peste ploaia de ieri. Sătul
pământul o lasă să se scurgă-n poeme,
în băltoace adânci.*

*Umbre dispar fără urme. Îngeri
blonzi își închid aripile.*

*Plouă ca în vremea lui Noe dar nimeni
nu are construită o Arcă, dar toți
așteptăm să vedem pe cer curcubeul.*

Világ és világok (Lume și lumi)

A világot melyben létezned adatott,
éld át, viseld el, a vele
egyívású világ helyett az ember több-
ezer éve egy másmilyenről álmodik.

A világ bármikor készen áll
az ujjal mutogatásra,
falhoz állításra.

Örök ütközés
a világ s a te világod között.

A világ melyben mindegyre
a barikád túloldalán maradsz
s amelyben a kérdések úgy tülekednek
mint szarkupacon a legyek.

*Lumea în care îți e dat să existi,
să o viețuiești, s-o suportți, lumea
de o vârstă cu omul care visează
de mii de ani alte lumi.*

*Lumea gata cu orice prilej
să arate cu degetul,
să pună la zid.*

*Eternul conflict
dintre lume și lumea ta.*

*Lumea în care rămâi mereu
de cealaltă parte a baricadei
și în care întrebările se adună
ca muștele la rahat.*

Másként hogyan (Altfel cum)

Végül a te csillagod is ki-
hunyt, akár a nyár az ablakod
alatti virágban, elapadnak a tengerek
is a kóborló hajók alól.

Annyi pusztulás után magad körül már
nem is félsz tőle, akár a harctéren,
a tűzvonalban, vagy terror-időkben.

Elhalad az idő és az ember -
szellemképek az alkonyatokban.

Tényállás: nem lepődsz meg azon,
mily kevés az, ami a miénk,
mily kevés amihez kötődünk.

Egyszer te is bevégzed,
mint bárki más, mint minden élő, másként
hogyan viselne el a föld, miként mosnák le
rólunk a szennyet az ég szüntelen apadó vizei.

*În cele din urmă se va stinge și steaua
ta, se stinge vara din floarea
de sub fereastra ta, pier mări
sub rătăcitoare corăbii.*

*Cu atâta moarte în jur începi
să nu te mai temi de ea ca pe front,
ca în zonele de conflicte și terorism.*

*Se trece vremea și omul -
fantomatice forme în amurgiri.*

*O stare de fapt în care nu te mai miri
cât de puține ne aparțin,
cât de puțin ne-aparținem.*

*În cele din urmă ai să sfârșești și tu
ca toată lumea, ca tot ce e viu, altfel
cum ne-ar ține pământul, cum ne-ar spăla
zoaiele apele tot mai sărace-ale cerului.*

Messzeségek (Depărtări)

Minden út a tegnapon át kanyargott,
lepkeszárnyakat öltött a szél,
a vonatok nálad is megálltak,
ma már csak a messzeség az úr,
a munkanapok mindegyre jönnek-mennek,
az ünnepeket elnapolják.

Változnak az idők és szint vált a világ,
az élmények oly ritkák és furák,
kóbor márciustól roskadnak az utak,
sötétül el az ég, zavarodnak fel a vizek.

Késésbe s pusztaságba vesző állomások,
leánykönnyeket ont
a szőlővessző,
te nem vagy te,
elvadult mák s fanyar füvek
lepik be a vágányok közét.

*Toate drumurile treceau prin ieri,
vântul își pune aripi de flutur,
trenurile opreau și în gara ta,
doar depărtarea e acum stăpână,
zilele lucrătoare tot vin și trec,
sărbătorile se amână.*

*Cum se schimbă la față lume și vremi,
trăirile sânt rare și ciudate,
un martie venetic surpă drumurile,
întunecă cerul și tulbură ape.*

*Gări topite în târziu și pustiu,
plânge vița de vie
cu lacrimi de fată,
tu nu mai ești, tu
maci sălbatici și ierburi amare
răsar între șine de cale ferată.*

Évek múltán (După ani)

Sok-sok évi elmaradás után
visszatérnek a járványok
és az emberben vernek fészket.

Régi kórok. Új betegségek.

Mindenik a maga helyén,
a maga tudós, faramuci
hatásával, nevével.

A tegnapi és a mai
kutatók, orvosok csapdát
állítva törbe csalják.

Az ember remél, úgy hal meg.

Évezredek után még mindig maradtak
üres helyek a mennyben, még mindig
vár reánk valaki ott.

*După lungă absență de ani și ani
se întorc bolile călătoare
și își fac cuib în om.*

Boli vechi. Boli noi.

*Fiecare cu locul ei,
cu efectul, cu numele
lor savante, ciudate.*

*Cercetători și medici de ieri
și de azi le momesc,
le întind capcane.*

Omul moare sperând.

*După mii de ani tot mai sânt
locuri libere-n cer, încă tot
ne mai așteaptă acolo sus cineva.*

Helyek és szereplők (Locuri și personaje)

Nem város a város, ha lakói között nincs
egy falu bolondja, nincs forradalmi tere,
a győzelemé, nem város a város torony-
óra híján, egy szobor nélkül, mely előtt
várakozhatnál, város óborként
részegítő asszonyok nélkül.

Nem város a város, ha nem kószáltál benne
egy karcsú szeplős után vágyakozva,
ki halálosan belezúgott egy göndör hajú legénybe.

Nem város a város a virágot áruló cigány asszony
utcasarka nélkül, egy helyiérdekű zseni
nélkül, kíváncsossá csinosított
asszonyok nélkül, nőkre vágyakozó férfiak
nélkül, kalandoskák nélkül melyek magukat ismétlik
mint az évszakok, mint a júniusi múltó záporok.

*Nu e oraș orașul care nu are printre locuitori
un nebun al orașului, o piață a revoluției,
a victoriei, nu-i oraș orașul fără un turn
cu ceas, fără o statuie în fața
căreia să aștepți, orașul fără femei
amețitoare ca vinul.*

*Nu e oraş oraşul în care nu ai umblat
năuc după o pistruiată subţire
amorezată lulea de unul cu părul creţ.*

*Nu e oraş oraşul fără colţul de stradă
al Țigăncii cu flori, fără un geniu
de cartier, fără femeia făcută
să fie dorită, fără bărbatul care să dorească
femeia, fără istorioare care se repetă
ca anotimpurile, ca ploile trecătoare de iunie.*

Egyéb versek

hosszú esőket jósolnak (se anunță ploi lungi)

elszaporodtak a gazdátlan kutyák
és az öregek.

 rekedt morgásukat hallani.
öregeket látsz beárnyékolni a reggelt
nyeszlett lomb-
árnyékukkal. görbe fák.
tele van velük a világ.

megszaporodtak az őszök
szürke felhői
mintha öregek vonulnának.
szürke utcák ahonnan az ebek származnak.
 megszaporodtak a napok
öregek és ázott kutyák szagával.
hosszú esőket jósolnak.
kutyanyakú verseket írnak.
egy öreg kabátján a folt
ez a pillanat.
egy látomás a délelőtt amit a kutyák megugattak.

*s-au înmulțit câinii fără stăpîn
și bătrînii.
 îi auzi mîrîind răgușit.
vezi bătrîni întunecînd dimineața
cu umbra lor de copac
găunos. de copac strîmb.
au umplut lumea.*

*s-au înmulțit toamnele
cu norii lor gri
ca un convoi de bătrîni.
cu străzi cenușii de care trag câinii.
 s-au înmulțit zilele
mirosind a bătrînețe și cîine ud.
se anunță ploi lungi.
se scriu poeme cu gît de cîine.
un petec pe un palton de bătrîn
secunda aceasta.
o nălucă amiaza lătrată de cîini.*

**kényelmetlen kép
(*imagine incomodă*)**

ő a történet amire emlékezhetsz
néha a kamasz szégyenével
kit rajtacsíptek hogy a köztéri
szobor hátuljánál vizek

ő a folytatása
a szerencsétlen pillanatnak
egy könnyelmű éjszakában

ő az idegen test
amit a te léted kivet magából

ő a történés
amitől néha elpirulsz
mint kamasz a kerítésre
mázolt disznó képek előtt

*ea e împlinirea de care îți poți aminti
uneori cu jena adolescentului
surprins urinând în spatele
statuiei din piața publică*

*ea e urmarea
unei clipe nefaste
într-o noapte de pomină*

*ea e corpul străin
pe care existența ta îl refuză*

*ea e-ntimplarea
care te face uneori să roșești
asemeni adolescentei în fața
unor imagini obscene desenate pe gard*

**gyorsfényképek
(*fotografii la minut*)**

egy filmcsillag és egy népdalénekesnő között
az én kortalan fényképem.
sokkal szebb fiatalabb és kedvesebb
voltam akkoriban.

sokkal egyszerűbbnek tűntek a dolgok.
most egy deszkaasztalnál ülök egy deszkaszéken.

semmit se feledtem
az élményeimből.
semmi se lep már meg
a másodpercek telnek.

magasodnak a fehér falak.
mély szomorúsággal simogatom meg asszonyom.
sok minden változik bennem és rajtam kívül.
sok minden ólálkodik körülöttem és nem tudom végül
hogyan fogom megúszni.

*între o vedetă de cinema și o cîntăreață de muzică populară
fotografia mea fără vîrstă.
mult mai frumos și mai tînăr și mai iubit
eram pe atunci.*

*mult mai simple păreau lucrurile.
acum stau la o masă de lemn. pe un scaun de lemn.
nimic n-am uitat
din trăirile mele.
nimic nu mă mai miră acum.
secundele trec.*

*ziduri albe se-nalță.
cu adîncă tristețe îmi mîngîi femeia.
multe se schimbă înăuntru și înafara mea.
multe îmi dau tîrcoale și nu știu în cele din urmă
pe unde voi scoate cămașa.*

élőképek (imagini pe viu)

fodros ruhákat libbentget a szél
ellenállhatatlan titkokról
rántja le a leplet.

egy részeg anyázik.

egy cigányné a seggét vakarja.

hogyan építs fel egy vasárnapot
és hogyan találj
egy annát amikor annyi
az éva. kinek
szóljon az óda
és miként sajnáld ezt a századot
mely pukkanni készül akár egy szappan-
buborék. mint egy guminő.

*rochii vaporease umflate de vînt
dezvelesc irezistibile
dedesubturi.*

un bețiv înjură de mamă.

o țigancă se scarpină-n fund.

*cum să zidești o duminică
și cum să găsești
o ană în risipa
de eve. cui
să înalți osanale
și cum să regreti acest veac
gata să explodeze ca un balon
de săpun. ca o femeie gonflabilă.*

***most éppen jó
(acum e chiar bine)***

Most éppen jó, most jól megyen
nektek éppúgy, mint nekem
leragadva itt, a mában,
rosszak és jók, mindahányan

És most e keresztek tövén
hová majd elkísérlek én
ahonnan holnap s tegnap is,
igaz út nincsen, csak hamis.

Most jól megyen, most éppen jó,
vagyunk egymáshoz hasonló
itt lentebből a
föld alól,
szél nem rezdül, felhő sehol,
ahol a könnyek elapadnak
hol fuldokolva nevetgélünk
míg a fentiek elsiratnak.

*Acum e bine, acum e bine
pentru voi, pentru mine,
prinși în azi, în aici,
răi și buni, mari și mici.*

*Acum, de aici, dintre cruci
unde ai putea să te duci,
în care mâine sau ieri,
în care alt nicăieri.*

*Acum e bine, chiar bine,
sunt ca voi, voi ca mine
aici mai din jos
de pământ
fără nori, fără vânt,
unde lacrimi nu-s,
unde chicotim pe-nfundate
când ne plâng cei de sus.*

mintha (parcă)

mintha nem is voltam
s mintha nem lennék
kinek minden dolga
sóvárgó emlék

mintha nem is lennél
s lennék mintha más
utam le a völgybe
fölkapaszkodás

amit hinnél nincs is
az volna mi nincs
és ami ma látszik
némán a bilincs

mintha ma van holnap
a szerda kedd csupán
és visszáját mutatja:
tolat a délután

*parcă nici n-am fost
parcă nici nu sînt
lume fără rost
dor fără descînt*

*parcă nici nu ești
parcă aș fi altul
vale-i parcă drumul
ce urcă înaltul*

*parcă nu-i ce-ai crede
parc-ai fi ce nu-i
tot ce azi se vede
tot ce taci și spui*

*parcă azi e mâine
vineri parcă-i joi
parcă-i întorc toate
mersul înapoi*

Ion Dumbravă

Született 1943. augusztus 20-án, Marosoroszfaluban (Rușii-Munți). Marosvásárhelyi megtelepedése után rendszeresen látogatta a helybeli Vatra és Liviu Rebreanu irodalmi köröket. Költőként 1974-ben mutatkozik be a Luceafărul hetilapban. Az akkori helyi költői csoportosulás, a Csoport (Grupul) tagja és a marosvásárhelyi Elecroumreș vállalat Petru Maiorról elnevezett irodalmi körének vezetője. A legismertebb romániai irodalmi lapok szerzője lesz, számos országos verseny és fesztivál díját nyeri el. 1984-ben Iași-ban telepedik meg, ahol 1990-től a George Topîrceanu emlékház gondnoka. Ugyanattól az évtől a romániai Írószövetség tagja.

Născut la 20 august 1943, localitatea Rușii-Munți, Mureș. Stabilindu-se la Tg. Mureș, frecventează cenaclurile literare „Vatra” și „Liviu Rebreanu” din localitate și debutează în anul 1974 în revista „Luceafărul”. Face parte din noua grupare de poeți mureșeni cunoscută sub denumirea de „Grupul” și conduce cenaclul literar „Petru Maior” al întreprinderii „Electromureș” din Tîrgu Mureș. Colaborator la cele mai cunoscute reviste literare din țară, obține mai multe premii la concursurile și festivalurile naționale. În anul 1984 se stabilește la Iași, iar din anul 1990 este custode la Casa memorială „George Topîrceanu”. Este membru al Uniunii Scriitorilor din anul 1990.

Főbb verseskötetei / Volume de versuri

argument pentru ziua ce vine (érvek a holnapi naphoz; Albatros, București, 1985)
pur și simplu (egész egyszerűen; Moldova, Iași, 1993)
poeme din mileniul trecut (versek az elmúlt évezredből; Cronica, Iași, 1993)
vară și joi (nyár és csütörtök, Cronica, Iași, 1995)
ziua în care plouă (esős nap; Moldova, Iași, 1998)
viața ca un ban găurit (az élet mint lyukas garas; Eurocart, Iași, 2000)
între alertă și acalmie (riadó és szélcsend között; Junimea, Iași, 2002)
dezordinea lucrurilor (a dolgok rendetlensége - válogatott versek; Documentis, Iași, 2004)
poeme din mileniul curent (versek a folyó évezredből; Ardealul, Tg. Mureș, 2007)
departele din aproape (a közeli távol; Romghid, Tg. Mureș, 2009)
poeme de trecut vara și alte poeme (nyármúlató és egyéb versek; Romghid, Tg. Mureș, 2010)
ceea ce ne rămâne (ami ránk marad; Ardealul, Tg. Mureș, 2014)
călător prin acum (utazás a most-ban; Ardealul, Tg. Mureș, 2016).

Szemelvények a szerző költészetének kritikai értékeléséből / Câteva referințe critice

A látszólagos világ és saját belső hangulatvilága kíméletlen és kifejező megfigyelője, benyomásait költői tetté alakítja, szándékosan egymás mellé helyezve a prózai diskurzust és a metaforát - anélkül, hogy komolyságát iróniába és dekorativitásba oldaná.

Un observator crud și expresiv al lumii aparente și al propriului climat lăuntric, transformându-și impresiile în fapt poetic prin convocarea laolaltă a discursului voit prozaic și a metaforei, mai curând sobru decât ironic și decorativ.

(Laurențiu Ulici)

Versteremtő módja igen egyszerű, képvilágában és spontán hangvételében megőrzi a kifejezés természetességét, a látomás precizitását, az egzisztenciális hitelességet, megalapozva valóságos költői elhivatottságát.

Un mod foarte modern de a scrie poezie ce își păstrează în viziune și ton spontaneitatea și firescul expresiei, acuitatea viziunii, frescul existențial, consolidând o vocație poetică autentică, de certă expresivitate.

(Iulian Boldea)

Eredendően lírai költő, aki látomásoknak és melankóliáknak hódol, olyan sajátos technikával és személyes, egyénre szabott hangvétellel megáldva, melyek eredeti és diszkrét „független nyolcvanassá” avatják.

Poet eminamente liric, deci dedat reveriilor și melancoliei, posesor însă a unei tehnici proprii și al unei voci personale bine precizate, individualizate, un optzecist independent, original și discret.

(Liviu Antonesei)

Ion Dumbravă kitartóan és tagadhatatlan erővel munkálkodik azon, hogy befogadjuk az ő sajátos modorát, versei természetesek, nagyszerűek, a magányos hang és a zene, a banalitás és a zsenialitás mindenüvé elkísérik.

Ion Dumbravă stăruie cu aceeași nedezmînițită putere în a ne face să ne imaginăm profilul său distinct, poemele sunt firești, excelente, sunetul sigur și muzica, banalitatea și geniul îl însoțește pretutindeni.

(Constanța Buzea)

A valóságos élet költője, aki tiszteletben tartja az átélés igazságát még akkor is, ha ez az igazság kegyetlennek bizonyul, az élettapasztalat pedig egyáltalán nem irigylésre méltó.

Poet al vieții autentice, care respectă adevărul trăirii chiar și atunci când acest adevăr este aspru, iar experiența de viață trăită deloc agreabilă.

(Dumitru Mureșan)

Ion Dumbravă egy az érzelmesek, illetve a finoman melankolikusok fajtájából, aki figyelmesen följegyez mindent, ami a hanyatlás fénykörébe esik.

Un sentimental, și unul din categoria delicaților melancolici, care înregistrează atent tot ceea ce intră în zona declinului, este Ion Dumbravă.

(Mircea A. Diaconu)

A fordító széljegyzetei az általa megálmodott és összeállított két-nyelvű kötethez / *Notele traducătorului pe marginea volumului bilingv pe care l-a conceput și realizat*

1. Ismerkedésem Dumbravă költészetével a következő egyszerű módon zajlott: olvastam és már fordítottam is, majd tovább olvastam és tovább fordítottam. Nagyon nehezen tudtam leállni. Valahogy így történhetett Noéval is,

amikor szűknek bizonyuló bárkájában új és új egyedeknek próbált helyet szorítani, annak dacára, hogy tudva tudta: túllépett minden ésszerű határt.

Modul în care m-am familiarizat cu opera poetică a lui Dumbravă a fost cât se poate de simplu: citeam dar și traduceam în același timp, continuând lectura, dar și traducerea. Era greu să mă opresc. Mă gândeam atunci că am ajuns în situația lui Noe, care, văzând că numărul speciilor de animale care trebuiau să fie salvate creștea încontinuu, a încercat totuși cu orice preț, deși cunoștea limitele bărcii sale, să asigure din ce în ce mai multe locuri posibile.

2. Ámulat és irigység - e kettős érzés elegye munkál bennem, miközben már-már önszántukból adják meg magukat az eredeti sorok. Szinte nem is kell fordítani, csak a versek logikáját nyelvileg leképezni, ahogyan kottát olvas az ember. Hiába, hogy különböznek a szavak, más a szórend, nem mindig tartható a sorképlet, olyan kényszerzubbonyszerű a rímképlet (szerencsére, ilyen eset ritkán adódik - Dumbravă is jobban kedveli a szikár, eszköztelen lírát). De ez is csak olykor igaz: az esetek többségében jól megdolgoztatja szókinszkezelő képességünket.

Uimire și invidie - aceste sentimente mă cuprind într-o strânsă ambivalență în timp ce rândurile din textul original se predau unul după altul. Am impresia că poate nici nu e nevoie să traduc, doar a reconstitui lingvistic logica poemelor, precum citim partiturile muzicale. Deși cuvintele se deosebesc, ordinea cuvintelor e cu totul alta, ordinea rândurilor nu poate fi respectată întotdeauna, rimele te țin aproape imobilizat (din fericire, Dumbravă folosește destul de rar rima, preferând mai degrabă un lirism sec, lipsit de zorzoane.) Observația însă nu e valabilă tot timpul: în majoritatea cazurilor, tezaurul nostru lingvistic este pus la grea încercare.

3. Minél rövidebb, minél eszköztelenebb, szikárabb, annál ütősebb a verse. A néha alig pár szót azért nehéz fordítani, mert az én verselképzelésem mindig legalább enyhe rokonértelmű szavak változtatását igényelné. A fordítói fegyelem kötelez ugyan, de azért néha belopok egy-egy finomabb árnyalatot: a csöndből néha csend lesz, vagy némaság. Ennyi játékot, ha suttyomban is, megengedek magamnak. Elvégre ez nem csupán fordítás, hanem viviseccio. A versek föltranszírozása és összerakása.

Cu cât poemul lui Dumbravă este mai lipsit de mijloace, cu atât efectele sunt mai surprinzătoare. Uneori ele se rezumă doar la câteva cuvinte, pe care, de obicei, e foarte greu să le tălmăcești, deoarece simți că ar trebui să recurgi la cel puțin câteva sinonime. Disciplina traducerii te obligă, pe de o parte, în mare secret însă, când nimeni nu se uită, mai utilizezi câte o nuanță... Îmi permit uneori această libertate, deoarece nu avem de-a face doar cu simplă traducere, ci și cu o viviseccio. Desfacem, tranșăm și reasamblăm poemele.

4. Ezért engedem meg magamnak azt, hogy mindig a magyar változat áll elől. Az az érvényes, ám ha kell, össze lehet vetni az eredeti szöveggel.

De aceea îmi permit să așez în față variantele în maghiară. Este doar textul scos în evidență, poate fi oricând comparat cu originalul.

5. A kötet címéül választott verscím - nem létezik. Tulajdonképpen egy Ruscia című versről van szó, amelyben szülőhelyét becézi ekképpen, csak a saját maga számára érthetően és értelmezhetően. De mert „rusciája” örökre eljegyezte magát egy gyermekkorát idéző, a versben is megtalálható őrházzal, így azt önhatalmúlag a vers, majd a kötet fölé emeltem. Ez az „én versem” a más-különből szöveghűnek óhajtott fordítások mellett.

Titlul ales pentru întregul volum - de fapt nu se regăsește în text. Întâlnim însă un poem intitulat „Ruscia”, cuvânt care nu are un sens anume, corespunde doar formei alintate a locului de naștere. N-am cum să redau lingvistic. Poate nici nu e cazul. Găsesc, în schimb, în poezia respectivă un canton alb, ceea ce îmi convine de minune, exprimând la propriu și la figurat atașamentul la universul copilăriei. Acest gest de transplant poetic constituie, de fapt, contribuția mea de bază la volumul de față, pe care îl consider o lucrare comună. Mai mult: un bun comun.

6. Amióta Dumbravă fordítom, nem tudok verset írni. Ő tud, én meg őt követem, s így ketten írjuk majdnem ugyanazt. De mondhatnám úgy is: nem tudok verset írni, ezért fordítom a Dumbravă verseit. Mert ő tud. A készen kapott jó verseket öröm megírni.

De când îl traduc pe Dumbravă, nu mai pot să scriu versuri. El în schimb poate, astfel o iau pe urmele lui. Astfel suntem doi inși care scriu aproape același lucru. Aș putea să formulez și altfel: nu pot să scriu versuri, de aceea traduc poemele lui Dumbravă. El scrie o poezie bună. Poemele bune primite de-a gata se scriu cu mare bucurie.

7. Ha egy mondatba foglalnám e kötet összeállításának és fordításának tanulságát, akkor az így hangzana: boldog lehet az a műfordító, aki egy ilyen versvilágba ássa bele magát, mert lehet, hogy végül beleszédül, de úgy teheti ki a pontot a végére, hogy nem múlatta az idejét hiába.

Dacă aș formula concluziile alcătuirii și traducerii acestui volum într-o singură frază, aceea ar suna cam așa: poate fi fericit traducătorul care se aruncă în valurile unui asemenea univers poetic, căci s-ar putea să se piardă pe drum, având totuși convingerea că el a fost cel care a pus punctul la capătul isprăvii, din care nu regretă nici-o secundă.

Cseke Gábor

Csíkszereda / Miercurea Ciuc 2014-2016.